

***Strategia Rozwoju
Gminy Nowy Dwór Gdański
na lata 2021-2030***

Wrzesień 2021

Spis treści

1. WSTĘP	3
2. OCENA JAKOŚCI ŻYCIA W GMINIE NA PODSTAWIE WYNIKÓW BADAŃ ANKIETOWYCH	4
2.1 OCENA OBECNEGO FUNKCJONOWANIA GMINY NOWY DWÓR GDAŃSKI	5
2.2 POŻĄDANE PRIORYTETY ROZWOJOWE GMINY NOWY DWÓR GDAŃSKI WEDŁUG MIESZKAŃCÓW	7
3. WNIOSKI Z DIAGNOZY SYTUACJI SPOŁECZNEJ, GOSPODARCZEJ ORAZ PRZESTRZENNEJ	8
3.1. WNIOSKI Z DIAGNOZY SYTYUACJI SPOŁECZNEJ	8
3.2 WNIOSKI Z DIAGNOZY SYTUACJI GOSPODARCZEJ	12
3.3. WNIOSKI Z DIAGNOZY SYTUACJI PRZESTRZENNEJ	15
4. ANALIZA SWOT	19
5. WIZJA I MISJA DLA GMINY NOWY DWÓR GDAŃSKI	26
6. CELE STRATEGICZNE, KIERUNKI DZIAŁAŃ PODEJMOWANYCH DLA OSIĄGNIĘCIA CELÓW STRATEGICZNYCH, OCZEKIWANE REZULTATY PLANOWANYCH DZIAŁAŃ, WSKAŹNIKI ICH OSIĄGNIĘCIA ORAZ ŹRÓDŁA FINANSOWANIA.	27
6.1. OBSZARY STRATEGICZNE	27
6.2. CELE STRATEGICZNE I OPERACYJNE	28
7. RAMY FINANSOWE I ŹRÓDŁA FINANSOWANIA	44
8. MODEL STRUKTURY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ GMINY NOWY DWÓR GDAŃSKI	46
9. REKOMENDACJE W ZAKRESIE KSZTAŁTOWANIA I PROWADZENIA POLITYKI PRZESTRZENNEJ NA TERENIE GMINY	49
10. OBSZARY STRATEGICZNEJ INTERWENCJI OKREŚLONE W STRATEGII WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO 2030	52
11. OBSZARY STRATEGICZNEJ INTERWENCJI KLUCZOWE DLA GMINY	56
12. ZGODNOŚĆ STRATEGII Z AKTAMI PRAWNYMI I DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI NA POZIOMIE LOKALNYM, REGIONALNYM I KRAJOWYM ...	56
13. SYSTEM WDRAŻANIA, MONITOROWANIA, EWALUACJI I AKTUALIZACJI STRATEGII ROZWOJU	61
13.1. SYSTEM WDRAŻANIA STRATEGII ORAZ WYTYCZNE DO SPORZĄDZANIA DOKUMENTÓW WYKONAWCZYCH	61
13.2. MONITORING, EWALUACJA I AKTUALIZACJA STARTEGII	62

1. WSTĘP

Strategia Rozwoju Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2021-2030 jest podstawowym dokumentem długofalowego zarządzania gminą. W Strategii określono kierunki rozwoju gminy w perspektywie do roku 2030. Dokument ten pozwala na zapewnienie ciągłości i trwałości działań gminy w sytuacji zmieniających się uwarunkowań. Strategia dodatkowo umożliwi efektywne gospodarowanie własnymi zasobami tj., zasobami ludzkimi, środowiskiem przyrodniczym i kulturowym, infrastrukturalnymi środkami finansowymi. Stanowi również formalną podstawę do przygotowania i oceny wniosków o finansowanie zadań ze źródeł zewnętrznych.

Strategia Rozwoju Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2021-2030 jest dokumentem nadrzędnym względem innych dokumentów planistycznych i strategicznych obowiązujących w Gminie Nowy Dwór Gdański, a także jest spójna z dokumentami wyższego rzędu – Strategią Rozwoju Województwa Pomorskiego do 2030 roku oraz Krajową Strategią Rozwoju Regionalnego 2030.

Strategia Rozwoju Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2021-2030 będzie wyznaczała również ramy dla planów i programów powstających w gminie podczas jej obowiązywania. Została opracowana na podstawie aktualnych dokumentów planistycznych, sprawozdań oraz danych statystycznych. Podstawowym dokumentem prawnym wykorzystywanym podczas przygotowania Strategii była ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. z 2021 r., poz. 1372) oraz ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (t. j. Dz.U. z 2021 r., poz. 1057). Ponadto wzięto również pod uwagę zapisy poprzedniej Strategii Rozwoju Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2013-2020, obowiązującej do 2020 roku. Ważnym elementem w pracach nad Strategią była partycypacja społeczna, a diagnoza strategiczna została uzupełniona o analizę ankiet wypełnionych przez mieszkańców.

Pracę nad Strategią rozpoczęto w sierpniu 2020 r., kiedy to Rada Miejska w Nowym Dworze Gdańskim podjęła uchwałę nr 216/XXVI/2020 w sprawie przystąpienia do prac nad projektem Strategii Rozwoju Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2021-2030. Następnie w dniu 26 listopada 2020 r. Uchwałą nr 232/XXIX/2020 Rada Miejska w Nowym Dworze Gdańskim przyjęła szczegółowy tryb i harmonogram opracowania projektu Strategii Rozwoju Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2021-2030, w tym tryb jej konsultacji.

W celu poznania opinii mieszkańców na temat rozwoju Gminy Nowy Dwór Gdański, w dniach od 4 do 27 listopada 2020 r. przeprowadzono badania ankietowe, którego wyniki pozwoliły na pogłębienie diagnozy sytuacji gminy oraz pozwoliły określić kierunki działań na lata 2021-2030. Po sporządzeniu projektu Strategii Rozwoju Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2021-2030 oraz na podstawie art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (t. j. Dz.U. z 2021 r., poz. 1057) projekt poddano konsultacjom społecznym, które odbyły się w dniach od 26 kwietnia do 31 maja 2021.

Zgodnie z art. 6a tejże ustawy Burmistrz Nowego Dworu Gdańskiego wystąpił w dniu 26 kwietnia 2021 r. do Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gdańsku oraz

Pomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Gdańsku o uzgodnienie odstąpienia od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla powyższego dokumentu.

Powyższy dokument Uchwałą nr 721/269/21 Zarządu Województwa Pomorskiego z dnia 22 lipca 2021 r. uzyskał pozytywną opinię w zakresie spójności z Strategią Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030, która to została przyjęta w dniu 12 kwietnia 2021 r. przez Sejmik Województwa Pomorskiego Uchwałą Nr 376/XXXI/21.

Strategia Rozwoju Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2021-2030 zawiera:

- a) wnioski z diagnozy;
- b) cele strategiczne rozwoju w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym;
- c) kierunki działań podejmowanych dla osiągnięcia celów strategicznych;
- d) oczekiwane rezultaty planowanych działań, w tym w wymiarze przestrzennym oraz wskaźniki ich osiągnięcia;
- e) model struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy;
- f) ustalenia i rekomendacje w zakresie kształtowania i prowadzenia polityki przestrzennej w gminie;
- g) obszary strategicznej interwencji określone w strategii rozwoju województwa, wraz z zakresem planowanych działań;
- h) system realizacji strategii, w tym wytyczne do sporządzania dokumentów wykonawczych;
- i) ramy finansowe i źródła finansowania.

2. OCENA JAKOŚCI ŻYCIA W GMINIE NA PODSTAWIE WYNIKÓW BADAŃ ANKIETOWYCH

Na potrzeby diagnozy stanu społecznego, gospodarczego oraz przestrzennego Gminy Nowy Dwór Gdański przeprowadzone zostały badania ankietowe wśród mieszkańców w formie kwestionariusza on-line oraz w wersji papierowej. Ich celem było poznanie opinii dotyczącej jakości życia w gminie, potrzeb mieszkańców oraz określenia priorytetów rozwojowych na najbliższe lata.

Badania prowadzone były w dniach od 4 do 27 listopada 2020 roku.

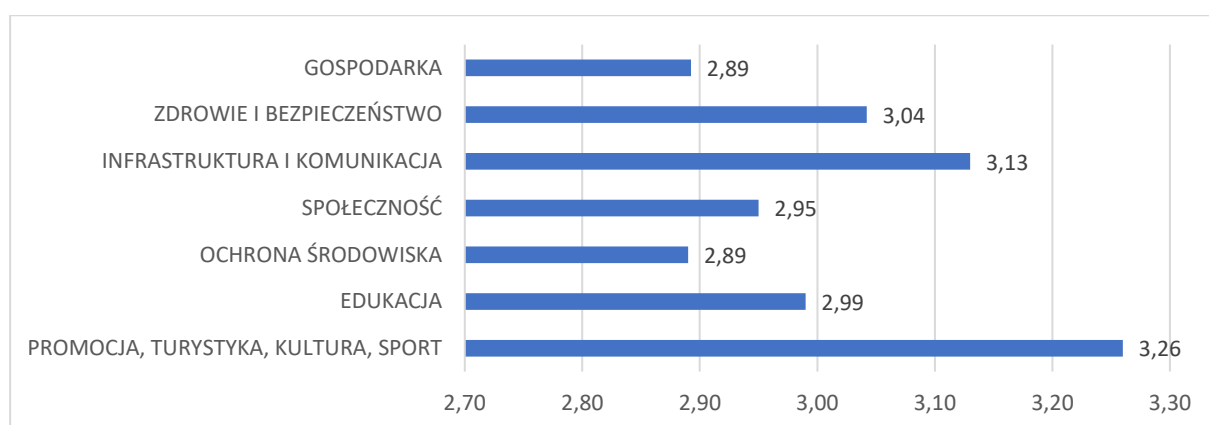
Łącznie zebrano 249 ankiet, z których największą część respondentów stanowiły kobiety (70%). Pod względem wieku mieszkańców, najwięcej z nich było w przedziale 36-50 lat (40,2%). Ponad połowa respondentów (53,3%) posiadała wykształcenie wyższe, 27,3% wykształcenie średnie, natomiast pozostała część ankietujących posiadała wykształcenie niższe niż średnie. Wśród ankietowanych 61,85% było mieszkańcami miasta, 13,63% było mieszkańcem części wiejskiej gminy, a 14,02% nie podała informacji o miejscu zamieszkania.

2.1 OCENA OBECNEGO FUNKCJONOWANIA GMINY NOWY DWÓR GDAŃSKI

Respondenci odpowiadali na pytania z zakresu obecnego funkcjonowania gminy w zakresie: infrastruktury, komunikacji, społeczności, edukacji, ochrony środowiska, promocji, turystyki, kultury, sportu, gospodarki, zdrowia oraz bezpieczeństwa.

W ankietach w skali od 1 do 5 (gdzie 1 oznacza ocenę bardzo złą, a 5 oznacza ocenę bardzo dobrą) mieszkańcy najlepiej ocenili działania w zakresie promocji, turystyki, kultury i sportu (średnia ocena wynosiła 3,26 pkt), z kolei najgorzej ocenili dziedzinę gospodarki oraz ochrony środowiska. Średnia w tych dziedzinach wyniosła 2,89 pkt. Pozostałe obszary ocenione zostały w przedziale od 2,95 do 3,13 pkt. Średni wynik gminy dla wszystkich badanych kategorii wyniósł 3,02 pkt.

Rysunek nr 1. Poziom rozwoju poszczególnych obszarów według ankietowanych

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników ankiet.

Tabela poniżej przedstawia elementy najlepiej i najgorzej oceniane przez ankietujących w poszczególnych obszarach. Mieszkańcy wskazali również na problemy w zakresie:

- dostępu do połączeń komunikacyjnych wewnątrz gminy oraz wychodzących poza gminę;
- sieci melioracyjnej;
- dostępu do Internetu szerokopasmowego;
- stanu lokali komunalnych oraz dostępu do nich;
- infrastruktury technicznej;
- dostępu do miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 oraz osobami ze szczególnymi potrzebami;
- możliwości decydowania o wydatkach gminy oraz przyszłości rozwoju gminy;
- możliwości atrakcyjnego spędzania czasu wolnego przez mieszkańców;
- polityki młodzieżowej oraz polityki senioralnej;
- jakości edukacji pozaszkolnej w szkole oraz dostępu do edukacji pozaszkolnej w szkole;
- edukacji ekologicznej wśród dorosłych;
- działań realizowanych w zakresie ochrony środowiska (np. wymiana pieców, likwidacja azbestu i wyrobów zawierających azbest, itp.);

- stanu melioracji i urządzeń wodnych (np. rowów, kanałów);
- stanu retencji i działań mających na celu zatrzymanie wody w ekosystemach na terenie gminy;
- usług turystycznych na terenie gminy;
- rozpoznawalności gminy poza jej granicami;
- wsparcia lokalnych przedsiębiorców;
- możliwości zatrudnienia i rozwoju zawodowego na terenie gminy oraz możliwości znalezienia pracownika z odpowiednimi kwalifikacjami zawodowymi;
- atrakcyjności gospodarczej gminy oraz dostępności terenów inwestycyjnych;
- możliwości sprzedaży lub zakupu produktów bezpośrednio od lokalnych wytwórców;
- dostępności do usług medycznych.

Powyższe odpowiedzi uzyskały ocenę poniżej 3 pkt.

Tabela nr 1. Najlepiej i najgorzej oceniane elementy w poszczególnych dziedzinach funkcjonowania według ankietowanych

Dziedzina funkcjonowania Gminy Nowy Dwór Gdański	Najlepiej oceniane	Najgorzej oceniane
Infrastruktura i komunikacja	Sieć wodociągowa	Połączenia komunikacyjne wewnątrz Gminy
Spółeczność	Dostęp do informacji na temat działań podejmowanych przez Urząd Miejski	Dostęp do lokali komunalnych
Edukacja	Dostęp do edukacji przedszkolnej	Dostęp do edukacji pozaszkolnej w szkole (np. pracownie techniczne, plastyczne, laboratoria, punkty edukacyjne)
Ochrona Środowiska	Zagospodarowanie terenów zielonych	Stan melioracji i urządzeń wodnych (np. rowów, kanałów)
Promocja, turystyka, kultura, sport	Dostęp do zajęć w Żuławskim Ośrodku Kultury	Usługi turystyczne na terenie Gminy
Gospodarka	Rozwój rolnictwa	Możliwość zatrudnienia i rozwoju zawodowego na terenie Gminy
Zdrowie i bezpieczeństwo	Bezpieczeństwo przeciwpożarowe	Dostępność usług medycznych

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników ankiet.

Wskazać należy, że żadna dziedzina funkcjonowania Gminy Nowy Dwór Gdański nie została wyróżniona oceną bardzo dobrą oraz dobrą (powyżej 4). Ocenę powyżej 3,5 pkt. wśród

mieszkańców zdobyło: bezpieczeństwo przeciwpożarowe oraz dostęp do zajęć w Żuławskim Ośrodku Kultury, ścieżki rowerowe, dostęp sieci wodociągowej, oświetlenie ulic i miejsc publicznych, dostęp do informacji na temat działań podejmowanych przez Urząd Miejski, zagospodarowanie terenów zielonych oraz promowanie i upowszechnianie historii gminy.

2.2 POŻĄDANE PRIORYTETY ROZWOJOWE GMINY NOWY DWÓR GDAŃSKI WEDŁUG MIESZKAŃCÓW

Mieszkańcy w ankiecie mieli możliwość wskazywania głównych priorytetów rozwojowych Gminy Nowy Dwór Gdański. Wśród najczęściej wskazywanych były działania zmierzające do poprawy warunków bytowych mieszkańców poprzez budowanie nowych miejsc pracy, poprawa estetyki i zagospodarowanie przestrzeni publicznych (placów, skwerów, miejsc spotkań), budowa rowów melioracyjnych i zbiorników retencyjnych, rozbudowa sieci kanalizacji deszczowej oraz poprawa stanu odwodnienia dróg oraz placów w mieście. Dodatkowo mieszkańcy uznali za równie priorytetowe działania ujęte w tabeli poniżej:

Tabela nr 2. Główne priorytety rozwoju Gminy Nowy Dwór Gdański według ankietowanych

Strefa	Priorytety
Społeczna	1. Przeciwdziałanie bezrobociu.
Techniczna	1. Budowa nowych i modernizacja istniejących dróg. 2. Budowa nowych i modernizacja istniejących ciągów pieszo-rowerowych. 3. Budowa infrastruktury przy drogach (parkingi, chodniki, oświetlenie). 4. Rozwój sieci internetowej (w tym: szerokopasmowej). 5. Rozbudowa kolei metropolitalnej w kierunku Żuław.
Środowiskowa	1. Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń (np. dofinansowanie na wymianę pieca). 2. Podłączenie do sieci gazowej oraz ciepłowniczej. 3. Działania przeciwpowodziowe (np. działania zmniejszające ryzyko uszkodzenia wałów przeciwpowodziowych). 4. Promocja i wsparcie wykorzystania odnawialnych źródeł energii dla odbiorców indywidualnych (np. fotowoltaika, geotermia, energia wiatrowa i wodna). 5. Zwiększenie ilości terenów zielonych. 6. Likwidacja dzikich wysypisk śmieci. 7. Zapobieganie powstawaniu odpadów, ponowne użycie oraz maksymalizacja skali recyklingu odpadów.
Gospodarcza	1. Stworzenie rynku lokalnego, na którym można sprzedawać/kupować produkty wytworzone na terenie gminy. 2. Działania zmierzające do rozwoju przedsiębiorczości. 3. Sprowadzenie do gminy dużego inwestora. 4. Stworzenie udogodnień dla przedsiębiorców.

	5. Działania zmierzające do zwiększenia rozpoznawalności miejscowości w gminie (brak charakterystycznych cech, produktów związanych z poszczególnymi miejscowościami, które mogłyby potencjalnie przyciągnąć odwiedzających).
Przestrzenno-funkcjonalna	1. Poprawa estetyki i zagospodarowanie przestrzeni publicznych (placów, skwerów, miejsc spotkań). 2. Budowa rowów melioracyjnych i zbiorników retencyjnych, rozbudowa sieci kanalizacji deszczowej. 3. Poprawa stanu odwodnienia dróg oraz placów w mieście. 4. Aktualizacja planów odnowy miejscowości. 5. Zmiana miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w kierunku rozwoju zabudowy jednorodzinnej i wielorodzinnej.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie wyników ankiet.

3. WNIOSKI Z DIAGNOZY SYTUACJI SPOŁECZNEJ, GOSPODARCZEJ ORAZ PRZESTRZENNEJ

3.1. WNIOSKI Z DIAGNOZY SYTUACJI SPOŁECZNEJ

DEMOGRAFIA – Gmina Nowy Dwór Gdański jest największą gminą pod względem liczby ludności oraz jedyną gminą miejsko-wiejską w powiecie nowodworskim. Sytuacja demograficzna gminy jest niepokojąca z powodu pogłębiającego się spadku liczby ludności w ostatnich latach. Gminę zamieszkuje więcej kobiet niż mężczyzn. Ciągły spadek demograficzny w gminie wskazuje również Główny Urząd Statystyczny w prognozie demograficznej do 2050 r. W 2020 r. według danych z Urzędu Stanu Cywilnego w Nowym Dworze Gdańskim gminę zamieszkiwało 16791 osób, co stanowi spadek liczby ludności z 17913 osób w 2012 r. o 6,3%. Jest to wynikiem przede wszystkim wysokiego ujemnego poziomu wskaźnika migracji, ale również niskiego i wykazującego tendencję spadkową wskaźnika przyrostu naturalnego. Opisana sytuacja nie sprzyja rozwojowi społeczno – gospodarczemu. W gminie w ostatnich latach obserwuje się niekorzystne zmiany charakterystyczne dla całego kraju, świadczące o starzeniu się społeczeństwa. Problemy związane ze zmianami demograficznymi (spadek ilości mieszkańców, spadek ilości osób w wieku przedprodukcyjnym przy wzroście osób w wieku poprodukcyjnym, ujemny przyrost naturalny oraz ujemne saldo migracji) oraz warunkami społeczno - ekonomicznymi (niższe niż dla województwa zarobki mieszkańców) będą istotnym wyzwaniem stojącym przed Gminą Nowy Dwór Gdański w kolejnych latach (m.in. stworzenie przez gminę oferty w postaci zagospodarowania czasu wolnego, a także zapewnienie opieki osobom starszym).

POMOC SPOŁECZNA – W Gminie Nowy Dwór Gdański dużą wagę przywiązuje się do rozwijania i podwyższania jakości usług społecznych. Usługi te skoncentrowane są wokół Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowym Dworze Gdańskim stanowiącego

w środowisku lokalnym centrum usług społecznych, w którym oprócz podstawowych zadań realizuje się projekty ze środków europejskich adresowanych do mieszkańców całej gminy. Na 10 tys. ludności ze środowiskowej pomocy społecznej korzysta w Gminie Nowy Dwór Gdański 495 beneficjentów, czyli o prawie 6,5% więcej niż średnia Polski oraz 2,8% więcej niż średnia wojewódzka. Obserwując sytuację dotyczącą pomocy społecznej w Gminie Nowy Dwór Gdański, odnotowuje się jednak coroczny spadek liczby rodzin korzystających z pomocy MGOPS. Od 2009 r. liczba beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej na 10 tys. ludności spadła o 988 osób. Powodem spadku liczby rodzin korzystających z pomocy społecznej może być m.in. spadek osób bezrobotnych wśród beneficjentów pomocy społecznej, wzrost minimalnego wynagrodzenia za pracę, a także program rządowy skierowany do rodzin „500+”. Niemniej jednak wśród powodów, które budzić mogą obawy są bezdomność oraz stosunkowo wysoka liczba zdarzeń losowych. W gminie wartość wskaźnika ubóstwa jest ujemna, co oznacza, że warunki życia mieszkańców całego województwa pomorskiego są lepsze niż mieszkańców Gminy Nowy Dwór Gdański. Przyczyną tego zjawiska jest niska zamożność części mieszkańców, ich niezaradność życiowa, dysfunkcje społeczne oraz brak mobilności zawodowej. Niepokojący jest również fakt, iż dochody na jednego mieszkańca w Gminie Nowy Dwór Gdański są niższe w porównaniu do wartości tych dochodów w województwie, a wydatki na usługi komunalne (najwyższe w województwie) oraz wydatki na pomoc społeczną stanowią jeden z większych udziałów w wydatkach budżetu gminy.

SENIORZY – Gmina dostrzega konieczność opracowania systemowych rozwiązań wsparcia seniorów, poprzez umożliwienie im korzystania z dodatkowej oferty aktywizującej społeczność, w tym zajęć kulturalnych, edukacyjnych, rekreacyjnych i usług społecznych. Na terenie Gminy Nowy Dwór Gdański prowadzone są działania skierowane dla seniorów tj. Klub Seniora, Lokalny Wolontariat Opiekuńczy, „Informator dla Seniora”, „Opieka 75+”. W badaniu ankietowym działania skierowane do seniorów mieszkańcy ocenili jako dostateczne. Jednakże z uwagi na starzenie się społeczeństwa zadania powyższe gmina musi nie tylko kontynuować, ale również rozszerzać, stwarzając osobom starszym możliwość aktywnej integracji oraz stworzenia infrastruktury dostosowanej do osób z niepełnosprawnością. Z uwagi na coroczny wzrost liczby osób starszych korzystających z opieki MGOPS oraz sytuację demograficzną, a także aspekty finansowe (wysokie koszty dopłaty gminy do osób umieszczonych w DPS leżącym poza obszarem gminy oraz coroczny wzrost liczby tych osób), władze gminy powinny podjąć działania w celu utworzenia domu pomocy społecznej na terenie gminy lub środowiskowego domu samopomocy.

EDUKACJA I SZKOLNICTWO – Jednym z problemów gminy jest poziom edukacji w szkole. Współczynnik skolaryzacji¹ w Gminie Nowy Dwór Gdański jest niższy niż w województwie pomorskim oraz Polsce. Choć według badań ankietowych przeprowadzonych wśród

¹ Stosunek liczby osób uczących się (stan najpierw roku szkolnego) na danym poziomie kształcenia (niezależnie od wieku) do liczby ludności (stan w dniu 31 XII) w ekwie wieku określonej jako odpowiadająca temu poziomowi nauczania. Na przykład współczynnik skolaryzacji brutto dla poziomu szkoły podstawowej wyliczamy dzieląc liczbę wszystkich uczniów szkół podstawowych bez względu na wiek najpierw danego roku szkolnego przez liczbę ludności w wieku 7-12 lat (wiek przypisany do tego poziomu) wg stanu w dniu 31 XII tego samego roku; rezultat podajemy w ujęciu procentowym

mieszkańców jakoś nauczania w szkołach oceniona została na poziomie dobrym, to jednak niepokojące są niskie wyniki egzaminu ósmoklasistów. Średnie wyniki egzaminów ósmoklasistów z terenu gminy w 2019 r. były poniżej średniej wojewódzkiej (49,75%) oraz średniej powiatowej (42,50%) i wyniosły 41,84% przy potencjalnym wskaźniku zdawalności 38,46% w 2019 r. Przyczyny dopatrywać można się w dostępie do edukacji pozaszkolnej w szkole oraz jej niezadowalająca jakość, a także w poziomie wyposażenia szkół, co potwierdziły badania ankietowe przeprowadzone wśród mieszkańców. W celu poprawy poziomu edukacji na terenie gminy niezbędne będzie podjęcie działań zmierzających do podniesienia kompetencji nauczycieli oraz zwiększenie działań skierowanych do uczniów w tym wyposażenie szkół w pomoce dydaktyczne. Liczba uczniów przypadająca na 1 oddział w szkołach podstawowych od kilku lat utrzymuje się na poziomie 17 osób i jest to średnia wyższa niż w innych gminach wiejsko-miejskich w województwie oraz Polsce. Gmina jest organem prowadzącym dla 7 placówek oświatowych, a na jej terenie funkcjonują również 3 placówki niepubliczne świadczące opiekę przedszkolną oraz 1 żłobek niepubliczny i 1 klubik dziecięcy. Dostęp w Gminie Nowy Dwór Gdański do miejsc świadczenia opieki nad dziećmi do lat 3 w ostatnich latach nieznacznie się poprawił za sprawą niepublicznego żłobka i klubiku dziecięcego. Z uwagi na fakt, iż gmina nie posiada publicznej placówki świadczącej tego rodzaju opieki, to zauważalna jest potrzeba działań w tym kierunku. Pomimo udzielanego mieszkańcom doradztwa zawodowego, którym zajmuje się Powiatowy Urząd Pracy oraz Ochotniczy Hufiec Pracy nadal występują ograniczone możliwości znalezienia zatrudnienia oraz przekwalifikowania się na inny zawód mieszkańców gminy. Powodów nieodpowiedniego przygotowania zawodowego mieszkańców dopatrywać można również m.in. w systemie edukacji szkolnej, gdzie występuje zbyt mała liczba zajęć w szkołach podstawowych dla uczniów klas siódmych i ósmych związanych z wyborem szkoły oraz ukierunkowanych na wybór przyszłego zawodu. W okresie pandemii wywołanej COVID-19 zauważalny stał się wzrost zapotrzebowania na usługi i produkty związane m.in. z e-learningiem oraz e-administracją.

ZDROWIE – Oferta świadczeń medycznych Gminy Nowy Dwór Gdański pomimo obecności placówek oferujących zarówno podstawową, jak i specjalistyczną opiekę zdrowotną jest niezadowalająca, jak wskazują wyniki ankiet przeprowadzonych wśród mieszkańców. Choć na terenie gminy funkcjonuje 6 jednostek poradni/gabinetów podstawowej opieki zdrowotnej, to mieszkańcy wskazują na utrudniony dostęp do specjalistów medycznych na jej terenie. Na terenach wiejskich opieka zdrowotna jest utrudniona, a większość mieszkańców, aby z niej skorzystać muszą dojeżdżać do miasta. Tylko w jednej miejscowości na terenie wiejskim w gminie znajduje się niepubliczny zakład opieki zdrowotnej, jednakże po zakup leków i tak mieszkańcy zmuszeni są jechać do miasta. Na terenie miasta funkcjonuje również hospicjum domowe, szpital, 6 punktów aptecznych oraz 7 gabinetów stomatologicznych, które rozproszone są po całym mieście. Czas oczekiwania na przyjęcie do poradni specjalistycznej trwa od kilku dni do kilku tygodni. Ochronę zdrowia czeka również wyzwanie wokół problemów ogólnopolskich tj.: dostęp do kadry medycznej i trudności w jej uzupełnianiu, a także dostęp do specjalistów. Istotne będzie również wspieranie grup zagrożonych zjawiskiem wykluczenia społecznego, w tym osób starszych i z niepełnosprawnościami. Niska świadomość mieszkańców spowodowana m.in. skutkami niewłaściwego sposobu

odżywiania, stosowania używek, siedzącego trybu życia i braku aktywności fizycznej oraz brak poczucia odpowiedzialności za stan własnego zdrowia, a także trudności w dostępie do świadczeń, skutkują niezadowolającym poziomem zdrowia mieszkańców oraz umieralnością na choroby cywilizacyjne. W związku z powyższym niezbędne będzie podjęcie działań zmierzających do wzrostu świadomości mieszkańców w celu poprawy ich zdrowia oraz jego ochrony.

KULTURA, SPORT, WYPOCZYNEK I REKREACJA – Władze samorządowe przywiązują dużą wagę do podnoszenia jakości życia mieszkańców, co wiąże się z troską o infrastrukturę i działania związane z kulturą, sportem i rekreacją, skoncentrowane wokół Żuławskiego Ośrodka Kultury, Biblioteki Publicznej oraz Miejskich Obiektów Sportowych. Gmina Nowy Dwór Gdański jest znaczącym ośrodkiem kulturalnym w powiecie i uznać należy, że stanowi jego centrum. W gminie odbywają się różnorodne, cykliczne i okazjonalne imprezy, które odpowiadają potrzebom mieszkańców. Do największych imprez organizowanych na terenie gminy należą m.in.: *Dzień osadnika*, *Dni Żuław* oraz *Old Jazz nad Tugą*. Działalność instytucji kultury odpowiada potrzebom mieszkańców. Potwierdzają to wyniki ankiet przeprowadzonych wśród mieszkańców, gdzie przy diagnozie skali problemów gminy, zagadnienia związane z ofertą kulturalną - zajęcia w Żuławskim Ośrodku Kultury ocenione zostały z najwyższą skalą punktową przez największą liczbę mieszkańców. Na terenie gminy funkcjonują 2 instytucje kultury ŻOK oraz Publiczna Biblioteka, która posiada 5 filii na terenach wiejskich. Z uwagi na fakt, iż obie instytucje kultury mieszczą się w budynkach zabytkowych, które przez wiele lat nie były remontowane istnieje konieczność ich remontu i/lub modernizacji w celu dostosowania do istniejących potrzeb mieszkańców. Ponadto gmina utrzymuje Żuławski Park Historyczny w Nowym Dworze Gdańskim, którego operatorem jest Stowarzyszenie Miłośników Nowego Dworu Gdańskiego - Klub Nowodworski. Dodatkowo gmina jest właścicielem Przystani Żeglarskiej w Osłonce oraz wyłania corocznie jej operatora. Na terenie gminy znajduje się również 5 przystani kajakowych, w tym na 3 znajdują się pola namiotowe. Z 25 sołectw tylko w 12 znajdują się świetlice wiejskie. Brak świetlic wiejskich w dwóch z największych pod względem liczebności mieszkańców wsi Kmiecina i Orłowo może stanowić w przyszłości problem dla społeczności lokalnej w integracji społecznej. Gmina wspiera i organizuje zimowy i letni wypoczynek dzieci i młodzieży, wyjazdy edukacyjne i ogólnodostępne spotkania rekreacyjne, sportowe imprezy masowe oraz zajęcia pozalekcyjne. Choć na terenie gminy występuje infrastruktura rekreacyjna to mieszkańcy uważają, iż liczba miejsc spotkań dla młodzieży i rodzin jest niewystarczająca.

BEZPIECZEŃSTWO – Utrzymanie porządku publicznego przez Policję i Straż Miejską na terenie Gminy Nowy Dwór Gdański oceniane jest przez mieszkańców pozytywnie. Stan ten potwierdzają zarówno udostępnione dane statystyczne, jak również badania ankietowe wśród mieszkańców. Przestępstw w gminie jest mniej niż średnia wojewódzka czy krajowa, a ich liczba w porównaniu do roku 2015 spadła. Mieszkańcy w badaniu ankietowym bezpieczeństwo na drogach gminnych ocenili na poziomie dostatecznym. Pomimo występowania przestępstw o charakterze kryminalnym, ich wykrywalność jest bardzo wysoka i porównywalna ze średnią wojewódzką.

AKTYWNOŚĆ OBYWATELSKA – Poziom aktywności obywatelskiej w gminie jest przeciętny. Wyniki frekwencji wyborczej w gminie w wyborach samorządowych w 2018 r. oraz do Parlamentu Europejskiego w 2019 r. były niższe niż dla średniej wojewódzkiej oraz średniej krajowej. Dostrzega się również niski udział mieszkańców w konsultacjach społecznych. Mieszkańcy w badaniu ankietowym pozytywnie oceniają możliwość czynnego uczestnictwa w działaniach społecznych na terenie gminy. Na 1 tys. mieszkańców wskaźnik udziału fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych w 2019 r. wyniósł 3,67 i jest nieznacznie mniejszy niż dla powiatu oraz dla województwa, dla którego w tym samym roku ten wskaźnik wynosił 3,69. Na terenie gminy działają partnerstwa trójsektorowe tj. Żuławska Lokalna Grupa Działania oraz Lokalna Grupa Rybacka „Rybacka Brać Mierzei”, które wdrażają cele zrównoważonego rozwoju w oparciu o przygotowane z udziałem społeczności lokalne strategie rozwoju. Na terenie gminy nie prowadzi swojej działalności spółdzielnia socjalna.

3.2 WNIOSKI Z DIAGNOZY SYTUACJI GOSPODARCZEJ

GOSPODARKA – Gmina Nowy Dwór Gdański jest w mało korzystnej sytuacji gospodarczej, choć liczba osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na terenie gminy od 2015 r. wzrosła o 18,26%. Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą z terenu gminy w 2019 r. stanowiły 37,9% wszystkich osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą z terenu powiatu. W roku 2019 na 10 tys. ludności podmiotów gospodarki narodowej wpisanych do rejestru REGON w gminie było 985, natomiast w powiecie 1244, a w województwie 1311. Wśród osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 10 tys. mieszkańców przypadało 780 osób, gdzie w powiecie wskaźnik ten wynosił 1023. W Gminie Nowy Dwór Gdański najczęściej deklarowanymi rodzajami przeważającej działalności są budownictwo (sekcja F), handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych włączając motocykle (sekcja G) oraz przetwórstwo przemysłowe (sekcja C). Te trzy sekcje stanowią blisko 58% wszystkich rodzajów działalności gospodarczych według PKD w gminie. Tak małe zróżnicowanie branżowe działalności gospodarczej jest niezbyt korzystnym zjawiskiem rozwojowym gminy, jednakże biorąc pod uwagę trendy gospodarcze kraju, stwarza to możliwość rozwoju branży spożywczej i turystycznej. Osób fizycznych prowadzących działalność związaną z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi w gminie jest zdecydowanie za mało biorąc pod uwagę możliwości jakie daje położenie Gminy Nowy Dwór Gdański (średnia dla gmin miejsko-wiejskich w województwie pomorskim wynosi 183 podmioty, w gminie tylko 57 podmiotów). Na terenie gminy dominują mikroprzedsiębiorstwa zatrudniające do 9 osób, największymi pracodawcami są podmioty gospodarcze z grupy średnich przedsiębiorstw (zatrudniających 50-249 osób) m.in. Spółdzielnia Mleczarska „Maluta”, SeCesPol, PPHU „Tuga”, Stolmach oraz ZGK. Na terenie gminy zlokalizowanych jest wiele mikro i małych przedsiębiorstw oraz nieliczne średnie przedsiębiorstwa, mające większy wpływ na rozwój gminy. Według oceny mieszkańców wyrażonej w ankiecie możliwość zatrudnienia i rozwoju zawodowego na terenie gminy nie jest dobrze oceniana, dlatego wykazują podjęcie działań zmierzających do rozwoju

przedsiębiorczości oraz sprowadzenia do gminy nowych inwestorów. Mieszkańcy chcieliby również, aby stworzyć rynek lokalny na którym można sprzedawać oraz kupować produkty wytworzone na terenie gminy. Dużym atutem dla rozwoju gminy byłoby zlokalizowanie przedsiębiorstw m.in. transportowych, magazynowych, logistycznych w pasie wzdłuż drogi ekspresowej S-7. Należy nadmienić, iż nieznane są dzisiaj ostateczne skutki pandemii COVID-19 oraz ich wpływ na sytuację gospodarczą i rynek pracy, co stanowi kolejny problem w rozwoju gospodarki na terenie gminy. Prognozowane dane przewidują spadek PKB oraz istotny wzrost bezrobocia. Zjawisko to dotyczyć będzie lokalnych przedsiębiorców jak również lokalnego rynku pracy, co spowodować może wzrost transferów socjalnych skierowanych do osób tracących swoje źródła dochodu.

STRUKTURA ZATRUDNIENIA – Jak wynika z danych GUS stopa bezrobocia rejestrowanego w powiecie nowodworskim wynosiła w 2019 r. 12,1%. Jest to znacznie więcej od stopy bezrobocia rejestrowanego dla województwa pomorskiego oraz znacznie więcej od stopy bezrobocia rejestrowanego dla całej Polski. W roku 2019 około 51,31% wszystkich bezrobotnych w powiecie nowodworskim stanowili bezrobotni mieszkańcy Gminy Nowy Dwór Gdański. Jak wynika z analizy danych więcej bezrobotnych jest kobiet niż mężczyzn. Ilość osób pracujących w Gminie Nowy Dwór Gdański na przestrzeni ostatnich lat nieznacznie wzrosła, co widać w spadku bezrobocia. Choć bezrobocie w ostatnich 10 latach zmalało na terenie powiatu i gminy to nadal jest to poważny problem społeczny. Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym na terenie gminy w 2019 r. wyniósł 6,1 % i wartość ta jest większa niż dla powiatu (5,9%). Niepokojącą sytuację spowodowaną pandemią m.in. COVID-19 można zaobserwować w danych statystycznych za 2020 r., gdzie liczba osób bezrobotnych w gminie wzrosła z 667 w 2019 r. osób do 870 osób (dane GUS za 2 półrocze 2020 r.). Sytuację finansową mieszkańców gminy widać również w dochodach budżetu gminy - w udziałach podatku dochodowego od osób fizycznych. W 2019 r. dochody te wyniosły 664,81 zł na mieszkańca i jest to wartość niższa niż dla województwa i dla Polski. Udział w podatkach stanowiących dochody budżetu państwa podatek dochodowy od osób prawnych w przeliczeniu na 1 mieszkańca w gminie jest prawie trzykrotnie mniejszy niż dla średniej województwa. W 2018 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w Nowym Dworze Gdańskim wynosiło 4 065,87 PLN, co odpowiada 84,10% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w Polsce. Około 28% aktywnych zawodowo mieszkańców Nowego Dworu Gdańskiego pracuje w sektorze rolniczym, prawie 1/4 w przemyśle i budownictwie, natomiast 16,3% osób pracuje w sektorze usługowym (handel, naprawa pojazdów, transport, zakwaterowanie i gastronomia, informacja i komunikacja) oraz 1,9 % mieszkańców pracuje w sektorze finansowym. Co drugi mieszkaniec w badaniu ankietowym uznał, iż gmina nie jest miejscem atrakcyjnym pod względem miejsca do pracy.

ROLNICTWO – Rolnictwo to kluczowa gałąź gospodarki Gminy Nowy Dwór Gdański, w której przeważa produkcja roślinna. Użytki rolne stanowią 89,9% powierzchni gminy, natomiast użytki orne blisko 60% jej powierzchni a ponad 80% powierzchni tych gruntów zajmują gleby klas II i III, co sprzyja osiągnięciu wysokiej wydajności w rolnictwie. Średnia wielkość gospodarstw rolnych w gminie wynosi 18,62 ha i przewyższa średnią krajową, która wynosiła w 2019 r. 10,95 ha. Gmina korzystnie wypada (w stosunku do województwa)

w udziale procentowym nowo zarejestrowanych podmiotów sektora przetwórstwa rolno-spożywczego w ogólnej liczbie nowo zarejestrowanych podmiotów i ten rodzaj sektora powinien być intensywnie rozwijany na terenie gminy stwarzając szanse rozwoju jej mieszkańców. Niemniej jednak, z uwagi na położenie przyrodnicze i krajobrazowe gminy rolnicy powinni rozszerzyć świadczenie dodatkowych usług o np. agroturystykę, aby w pełni wykorzystać potencjał swoich gospodarstw oraz potencjał turystyczny gminy. Odwołując się do przeprowadzonych badań mieszkańcy ocenili rozwój rolnictwa w gminie jako dobry.

INFRASTRUKTURA TECHNICZNA – Infrastruktura techniczna Gminy Nowy Dwór Gdański oceniana jest w sposób dostateczny. Na terenie miasta funkcjonuje Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o. o., prowadzące działalność w zakresie wytwarzania, przesyłania i dystrybucji ciepła. Głównym źródłem ciepła eksploatowanym przez Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Nowym Dworze Gdańskim jest kotłownia przy ul. Jantarowej 5 (o mocy 5,8 MW). Ciepło dla mieszkańców pochodzi z dwóch kotłowni centralnych na terenie miasta oraz jednej na terenie wiejskim w miejscowości Kmiecín (o mocy 1,2 MW). Resztę stanowią małe kotłownie osiedlowe oraz indywidualne źródła ciepła. Znaczna liczba gospodarstw domowych opalana jest węglem, co powoduje wzrost emisji zanieczyszczeń do atmosfery. Mieszkań wyposażonych w instalację centralnego ogrzewania na terenie miasta jest 88,4% natomiast na terenach wiejskich 79,9%. Sieć ciepłownicza wymaga modernizacji i dalszej rozbudowy. Gmina Nowy Dwór Gdański znajduje się w aglomeracji, która obejmuje swym zasięgiem tereny objęte systemem kanalizacji zbiorczej obsługiwanej przez oczyszczalnię ścieków w Nowym Dworze Gdańskim, przy ul. Warszawskiej 51. Aglomeracja Gminy Nowy Dwór Gdański obejmuje miejscowości: Nowy Dwór Gdański, Cyganka, Jazowa, Jazowa Druga, Kmiecín, Rakowo, Rakowe Pole, Solnicę oraz Wierciny. Aglomeracja Gminy Nowy Dwór Gdański jest skanalizowana w 99,5 %, natomiast teren całej Gminy Nowy Dwór Gdański w 66,5%. Poborem, uzdatnianiem i dostarczaniem wody, a także odprowadzaniem i oczyszczaniem ścieków na terenie gminy zajmuje się Centralny Wodociąg Żuławski, który obsługuje łącznie 10 gmin. Woda dostarczana przez CWŻ ma parametry wody średnio twardej. W wodociągu występują wysokie straty wodne (sięgające do 30%), spowodowane złym stanem technicznym sieci wodociągowej. Niezbędna więc będzie w najbliższych latach jej przebudowa. Sieć elektroenergetyczna jest dobrze rozwinięta, jednakże wymaga modernizacji, a także budowy z uwagi na powstającą nową zabudowę na terenie gminy. Z powodu coraz częstszych intensywnych opadów deszczu oraz burz nasila się problem w mieście, spowodowany funkcjonującym niewydolnym systemem zagospodarowania i odprowadzania wód opadowych i roztopowych. W obliczu zmian klimatycznych należy wziąć pod uwagę budowę efektywnego zagospodarowania wód opadowych i roztopowych, w szczególności poprzez ich retencjonowanie, a tam, gdzie jest niemożliwe, poprzez bezpieczne odprowadzanie. Na terenie gminy rolę operatora systemu dystrybucyjnego gazu pełni Polska Spółka Gazownictwa Oddział w Gdańsku. Z sieci gazowej w gminie w 2019 r. korzystało 31,7 % ogółu mieszkańców z czego na terenach wiejskich tylko 0,8%. Długość czynnej sieci ogółem wynosi 44 730 m. Gmina posiada projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe w perspektywie do 2024 roku, który to został zaktualizowany w 2019 r. Wciąż niewystarczający jest poziom skanalizowania gminy, a szczególnie terenów wiejskich. Dlatego ważnym zadaniem w nowej perspektywie finansowej

będzie dalsza rozbudowa systemów infrastruktury sieci kanalizacyjnej, gazowej, ciepłowniczej, sanitarnej oraz deszczowej. Natomiast budowa, modernizacja sieci przemysłowych oraz poprawa stanu sieci dystrybucyjnej będzie impulsem do efektywnego wykorzystania odnawialnych źródeł energii, co przyczyni się do wzrostu gospodarczego na terenie całej gminy. Podejmowanie działań przez władze gminy w celu rozwoju sieci szerokopasmowego dostępu do Internetu pozwoli na rozwój całej gminy oraz jej mieszkańców.

FINANSE PUBLICZNE – Stan finansów gminy należy ocenić przeciętnie. W latach 2016-2019 dochody budżetu Gminy Nowy Dwór Gdański ulegały corocznemu zwiększeniu, jednakże zwiększeniu uległy również wydatki. Wskaźnik dochodów ogółem na 1 mieszkańca gminy był niższy niż dla powiatu, województwa oraz Polski i wyniósł o ok. 14% mniej niż w przeliczeniu na mieszkańca województwa. Wśród dochodów budżetowych każdej jednostki samorządu terytorialnego najważniejszą rolę odgrywają dochody własne, które decydują o jej samodzielności finansowej. Udział dochodów własnych budżetu gminy łącznie z udziałami w podatkach PIT i CIT w dochodach ogółem budżetu wynosiły w 2019 r. 36,42% i w porównaniu z 2015 r. spadły o 11,66%. Dochody własne gminy w przeliczeniu na 1 mieszkańca są o 24% niższe niż mieszkańca województwa. Niepokojące tendencje widać w spadku dochodów gminy ze sprzedaży majątku oraz z tytułu podatków od nieruchomości i podatku rolnego. W ostatnich latach występuje różnica pomiędzy dochodami bieżącymi, a wydatkami bieżącymi ograniczająca możliwości inwestycyjne gminy oraz systematyczny spadek udziału dochodów własnych w dochodach ogółem spowodowany wzrostem wartości zadań zleconych. Wysoki rosnący udział można jednak zauważyć w podatku dochodowym od osób fizycznych (PIT) oraz występująca wzrostowa tendencja w ostatnich dwóch latach udziału dotacji rozwojowych w dochodach ogółem. Bez udziału finansowania zewnętrznego w latach 2021-2030, środki dostępne na nowe przedsięwzięcia w budżecie gminy mogą okazać się niewystarczające. Dodatkowo realizacja dużych projektów partnerskich o oddziaływaniu ponadregionalnym może okazać się dla Gminy Nowy Dwór Gdański trudna, z uwagi na różnicę pomiędzy dochodami bieżącymi, a wydatkami bieżącymi i tym samym ograniczyć możliwości inwestycyjne gminy. Wskaźnik zadłużenia gminy na koniec 2019 r. wyniósł 35,21% i w porównaniu do roku 2015 zmalał o 10,44 %.

3.3. WNIOSKI Z DIAGNOZY SYTUACJI PRZESTRZENNEJ

POŁOŻENIE – Dogodne położenie geograficzne Gminy Nowy Dwór Gdański, jej bliskość do Trójmiasta oraz Mierzei Wiślanej, a także lokalizacja przy trasie krajowej S7, nakłaniają do postrzegania gminy jako obszaru o wysokim potencjale inwestycyjnym, turystycznym oraz gospodarczym. Szansę rozwoju mieszkańców gminy jak i samej gminie daje usytuowanie pomiędzy Obszarem Metropolitalnym Trójmiasta, Obszarem Funkcjonalnym Elbląga oraz Miejskim Obszarem Funkcjonalnym Malborka. Miasto Nowy Dwór Gdański zwane jest „Stolica Żuław”, a na jego terenie znajdują się Starostwo Powiatowe, Urząd Miejski, Powiatowy Urząd Pracy, Komenda Powiatowa Policji, Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej oraz oddziały: Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, Sądu Rejonowego w Malborku, Nadzór Wodny w Nowym Dworze

Gdańskim oraz Powiatowy Zespół Doradztwa Rolniczego w Nowym Dworze Gdańskim. Dzięki Zintegrowanym Inwestycjom Terytorialnym w ramach Obszaru Metropolitalnego Gdańsk- Gdynia -Sopot, możliwy będzie wzrost społeczny i gospodarczy Gminy Nowy Dwór Gdański. Dodatkowo Gmina Nowy Dwór Gdański znajduje się w obszarze funkcjonalnym ponadregionalnym Żuławy, położonym na terenie dwóch województw pomorskiego i warmińsko-mazurskiego. Powyższe możliwości rozwoju gminy zauważyli również mieszkańcy w badaniu ankietowym wymieniając wśród zalet gminy położenie jako najwyższej wymienianą zaletę. Gmina pozostaje jednostką o bogatych zasobach krajobrazowych, przyrodniczych oraz pełni historycznego dziedzictwa kulturowego, które wpływa z tradycyjnie rolniczego charakteru. Gmina pokryta jest w 100% miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, które wymagają aktualizacji oraz posiada Gminny Program Rewitalizacji obowiązujący do 2023.

TRANSPORT I KOMUNIKACJA – Transport drogowy jest jednym z filarów polskiej gospodarki. Ogólnie można powiedzieć, iż w Gminie występuje wysoka dostępność komunikacyjna, a czas dojazdu samochodem mieszkańców Nowego Dworu Gdańskiego do Gdańska wynosi ok 25 minut. Na taki stosunkowo krótki czas przemieszczania się ma wpływ nowo wybudowana droga ekspresowa S7. Przez Gminę Nowy Dwór Gdański przebiega m.in. trasa międzynarodowa EuroVelo10, międzyregionalna nr 17 Szlak Menonitów oraz regionalna nr 119. W okresie 2015-2019 w Gminie Nowy Dwór Gdański wybudowano ok 8 km ścieżek rowerowych jednak według mieszkańców ich ilość jest niewystarczająca. Ścieżki rowerowe są szansą na rozwój gminy w dziedzinie turystyki. Dzięki wielu inwestycjom poprawił się także stan dróg lokalnych, które jednak przez część mieszkańców nadal wskazywane są jako problem pozostający do rozwiązania. Dla dróg publicznych i obiektów inżynierskich wykonywane są przeglądy okresowe potwierdzone wpisami w księgach dróg i obiektów. Bieżące zalecenia w zakresie poprawy stanu technicznego istniejących dróg dotyczą w większości konieczności wykonania miejscowej naprawy ubytków oraz uszkodzeń eksploatacyjnych wynikających z normalnego użytkowania. Dodatkowo budowy wymagają ulice przy nowo powstałych osiedlach domów mieszkalnych. Gmina sprzyja rozwojowi firm transportowych poprzez niższe podatki od środków transportowych zajmując 3 miejsce w województwie pod względem najniższych podatków z tego tytułu. Komunikacja publiczna na terenie gminy jest oparta na kursujących autobusach PKS oraz busach prywatnego przedsiębiorcy. Komunikacja publiczna jest niewystarczająca z powodu kurczących się sieci połączeń. Gmina Nowy Dwór Gdański znajduje się w regionalnym korytarzu transportowym województwa pomorskiego nr VI i IA (tzw. korytarzu żuławskim Trójmiasto – Nowy Dwór Gdański/Malbork – Elbląg) oraz posiada perspektywę włączenia do planowanego międzynarodowego korytarza Via/Rail Hanseatica. Na terenie gminy działalność prowadzi Żuławska Kolej Dojazdowa, która funkcjonuje w sezonie wiosenno-letnim prowadząc przewozy w kierunku Sztutowa oraz Mikoszewa i stanowi atrakcję turystyczną. Przez teren gminy przebiega nieużytkowana od kilkunastu lat linia kolejowa nr 256 Szymankowo-Nowy Dwór Gdański, która wymaga rewitalizacji. Brak transportu kolejowego międzymiastowego do Elbląga czy Trójmiasta w znacznym stopniu utrudnia rozwój gospodarczy i turystyczny oraz nie sprzyja rozwojowi mieszkańców. Najważniejszym powodem mobilności mieszkańców jest konieczność codziennych dojazdów do pracy oraz szkół średnich i wyższych znajdujących się poza terenem gminy. Dostępność do publicznego

transportu zbiorowego, jak również jego organizacja jest niewystarczająca. Na terenie gminy rośnie zainteresowanie mobilnością aktywną (pieszą, rowerową czy za pomocą hulajnóg), m.in. na skutek wzrostu świadomości ekologicznej mieszkańców. Potencjałem staje się ekomobilność, która zyskuje coraz lepsze warunki do rozwoju.

GOSPODARKA MIESZKANIOWA – W Gminie Nowy Dwór Gdański gospodarka mieszkaniowa jest niezadowolająca i można uznać, że występuje średnia atrakcyjność osiedleńcza. Nowych lokali mieszkalnych oddanych do użytku jest znacznie mniej niż średnia dla województwa pomorskiego i Polski. Na 10 tys. ludności w 2019 r. oddano do użytkowania 30 mieszkań i jest to wartość dużo niższa niż dla powiatu, gdzie średnia ta wynosi 64 mieszkania na 10 tys. mieszkańców. W 2019 r. oddano do użytkowania 53 mieszkania, natomiast przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania wynosi 72 m² i jest to wartość mniejsza niż średnia dla województwa, Polski oraz gmin miejsko-wiejskich. Przeciętna liczba osób na 1 mieszkanie wynosi 3 osoby i stanowi wartość wyższą niż średnia wojewódzka czy krajowa. Ceny rynkowe nowo wybudowanych nieruchomości w powiecie nowodworskim są niższe o blisko 20 % niż dla województwa pomorskiego, jednakże ceny mieszkań w Gminie Nowy Dwór Gdański są zbliżone do cen w sąsiednich miastach tj. Elbląga czy Malborka. Budownictwo mieszkaniowe jednorodzinne stanowi 68,1% wydanych decyzji o pozwoleniu na budowę. Na uwagę zasługuje również budownictwo w zabudowie zagrodowej które stanowi 21,4 % wydanych decyzji. Decyzji o pozwoleniu na budowę w latach 2016-2019 najczęściej wydano w mieście oraz miejscowościach graniczących z miastem czyli Kmiecin, Żelichowo oraz Orłowo. W zabudowie wielorodzinnej obejmującej teren miasta w porównaniu z okresem 2012-2015 nastąpił wzrost o 2% w stosunku do wydanych decyzji o pozwoleniu na budowę. Ponadto nieuniknione wydaje się podjęcie działań związanych z budową obiektów socjalnych przeznaczonych na przesiedlenie osób rażąco ignorujących obowiązek płacenia czynszu, dewastujących dotychczas zajmowane mieszkanie gminne, nieprzestrzegających porządku domowego, a także w celu wykonania sądowych wyroków eksmisyjnych. Gmina posiadała w 2019 r. 62 lokale socjalne i liczba tych lokali maleje. Łączna wartość zaległości wraz z odsetkami i kosztami upomnień na koniec 2019 r. wynosiła ponad 8 mln zł (zaległości czynszowe bez odsetek i kosztów upomnień w 2019 r. wynosiły 4 677 263,33 zł a w roku 2018 o 93 126,45 zł mniej). Choć gmina prowadzi w tym zakresie niezbędną windykację oraz w 2019 roku Rada Miejska podjęła Uchwałę nr 87/XIII/2019 w sprawie wprowadzenia szczegółowych zasad, sposobu i trybu udzielania ulgi w spłacie przeterminowanych płatności użytkowników lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Nowy Dwór Gdański oraz Burmistrz Nowego Dworu Gdańskiego podjął w tym samym roku zarządzenie o możliwości spłaty przeterminowanych płatności z tytułu należności pieniężnych za użytkowanie lokali wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Nowy Dwór Gdański w formie świadczenia rzeczowego poprzez odpracowanie zadłużenia, to kwota zaległości jest i tak niepokojąca. Dostępność mieszkań oraz terenów pod zabudowę jednorodzinna i wielorodzinna, obok kwestii gospodarczych, środowiskowych i komunikacyjnych, może być w kolejnych latach ważnym czynnikiem decydującym o procesach demograficznych w Gminie Nowy Dwór Gdański.

POTENCJAŁ KULTUROWY I TURYSTYCZNY – Unikatowe położenie depresyjne i niezwykle krajobraz to elementy, na których powinna bazować turystyka w Gminie Nowy Dwór Gdański. Występujące w gminie rzeki i kanały umożliwiają korzystanie z wszelkich form rekreacji na wodzie. Bogactwo akwenów stwarza bardzo dobre warunki do uprawiania wędkarstwa, turystyki wodnej oraz różnego rodzaju sportów wodnych. Na terenie gminy zlokalizowany jest 1 zabytkowy most zwodzony (Nowy Dwór Gdański), przystanie kajakowe (5 lokalizacji) oraz przystań żeglarska w Osłonce. Dodatkowo przez teren gminy przebiega Europejska Droga Św. Jakuba - Szlak jakubowy oraz szlak historii Żuław obejmujący dwa szlaki Menonitów i Domów podcieniowych ukazujący wyjątkowe walory krajobrazowe Żuław (Cyganek, Lubieszewo, Marynowy, Nowy Dwór Gdański oraz Orłowo), a także Szlak Żuławskiej Kolei Dojazdowej obejmujący miejscowości Żelichowo i Nowy Dwór Gdański. Pomimo tych czynników zagospodarowanie infrastruktury turystycznej nie jest silną stroną Gminy Nowy Dwór Gdański. Miejsc noclegowych na terenie gminy jest bardzo mało oraz nie funkcjonuje żaden obiekt posiadający 10 i więcej miejsc noclegowych. Na terenie gminy 9 firm świadczy usługi gastronomiczne. Usługi turystyczne ocenione zostały przez mieszkańców na niskim poziomie. Atutem o charakterze turystycznym jest infrastruktura sportowo - rekreacyjna gminy oraz wydarzenia sportowe i kulturalne, jednakże w dalszym ciągu infrastruktura wymaga modernizacji oraz rozbudowy. Z powodu pandemii COVID-19 nie odbywały się w 2020 r. organizowane corocznie imprezy. W Gminie Nowy Dwór Gdański występuje harmonijny zabytkowy krajobraz ukształtowany w całości przez człowieka oraz zachowane zostały wiejskie układy osadnicze pochodzące nierzadko ze średniowiecza. Na terenie gminy występują cenne zabytki wpisane do rejestru zabytków, które wymagają opieki. W tym celu została podjęta m.in. Uchwała Nr 265/XXXIII/2009 Rady Miejskiej w Nowym Dworze Gdańskim z dnia 10 września 2009 r. w sprawie zasad udzielania dotacji celowej na prace konserwatorskie, restauratorskie i roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków. Działania gminy w ramach ochrony zabytków dotyczą przede wszystkim zahamowaniu procesów ich degradacji i poprawy stanu funkcjonowania.

ŚRODOWISKO – Zmiany klimatyczne są jednym z największych zagrożeń środowiskowych, ekonomicznych, a także społecznych. Gmina narażona jest na intensywne opady deszczu, silne wiatry, powodzie oraz burze. Dlatego Gmina Nowy Dwór Gdański stoi przed wyzwaniem, jakim jest racjonalne wykorzystanie zasobów i ograniczenie negatywnego oddziaływania na środowisko. Systematycznie poprawia się stan gospodarki odpadami z uwagi na fakt, iż wszyscy mieszkańcy Gminy Nowy Dwór Gdański objęci są zorganizowanym systemem gospodarki odpadami oraz selektywną zbiórką odpadów. Od roku 2019 usługa ta świadczona jest przez firmę KOMA Olsztyn, z którą podpisano umowę na okres 3 lat. Jednakże z uwagi na rosnące koszty utylizacji odpadów komunalnych, opłaty za ich wywóz są w Gminie Nowy Dwór Gdański wysokie. Opłata za śmieci zależna jest od zużycia wody i pozwala na pewne oszacowanie liczby mieszkańców przebywających w nieruchomości, bardziej precyzyjnie, aniżeli pobieranie danych z deklaracji, oświadczeń, czy danych meldunkowych. Niepokojące jest pogorszenie w 2020 r. wskaźników recyklingu w systemie gospodarki odpadami. Z wymaganego w 2020 r. poziomu 50% odzysku, uzyskano 38%, co stanowi spadek do roku 2019, gdy osiągnięto wymagany 40% poziom recyklingu. Podobna sytuacja dotyczy poziomu recyklingu, przygotowania do ponownego i użycia i odzysku innymi metodami innych niż

niebezpieczne odpadów budowlanych. Z wymaganego 70% poziomu recyklingu w 2020 r., uzyskano zaledwie 9,67%, gdzie w roku poprzedzającym osiągnięto 67 % z wymaganego 60% poziomu. Na terenie gminy funkcjonuje Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych. Znaczna liczba gospodarstw domowych opalana jest węglem, co powoduje duży wzrost emisji zanieczyszczeń do atmosfery i stanowi zagrożenie dla środowiska. Problem ograniczenia emisji wydaje się kluczowym ze względu na ochronę środowiska, co potwierdzili również w badaniu ankietowym mieszkańcy. Mieszkańcy widzą konieczność wymiany pieca przy udziale dofinansowania zewnętrznego, a także korzystania z odnawialnych źródeł energii. Gmina w latach poprzednich wspierała mieszkańców w wymianie źródeł ciepła, przydomowych oczyszczalni ścieków oraz w zakresie unieszkodliwiania wyrobów zawierających azbest. Kolejnym problemem jest zagrożenie powodziowe Żuław, które jest bardzo zróżnicowane pod względem przyczyn i potencjalnych skutków, dlatego tak ważne jest zapewnienie kompleksowej, dostosowanej do warunków lokalnych osłony przeciwpowodziowej. Bez tego zabezpieczenia dalszy rozwój społeczny i gospodarczy tego regionu będzie nadal spowolniony, a potencjał przyrodniczy, krajobrazowy, kulturowy i turystyczny – nie w pełni chroniony i wykorzystany. Ważnym elementem w nowej strategii powinna być m.in. edukacja przeciwpowodziowa mieszkańców oraz stworzenie w mieście centrum badawczo-rozwojowego. Natomiast rozwój odnawialnych źródeł energii na terenach wiejskich, a przede wszystkim wykorzystanie potencjału biomasy i energii słonecznej może być dla gminy impulsem do wzrostu gospodarczego. Lądowa energetyka wiatrowa z uwagi na regulacje prawne jest mocno ograniczona. Zaznaczyć również należy, iż na terenie gminy występuje relatywnie czyste powietrze, co stwarza dodatkowe szanse jej rozwoju w dziedzinie turystyki i aktywnego spędzania wolnego czasu.

4. ANALIZA SWOT

Analiza SWOT stanowi jedną z najpopularniejszych metod diagnostycznych służących do porządkowania informacji. Stanowi użyteczną pomoc przy dokonywaniu oceny zasobów i otoczenia, ułatwia też identyfikację problemów i określenie priorytetów rozwojowych. Analiza SWOT polega na segregacji czynników odnoszących się do polityk rozwojowych gminy przy jednoczesnym ich podziale na Strengths – mocne strony uwarunkowania, które stanowią silne strony gminy – należyte wykorzystane sprzyjać będą jej rozwojowi, Weaknesses – słabe strony uwarunkowania, które stanowią słabe strony gminy – utrudniające jej rozwój, Opportunities – szanse sprzyjające rozwojowi uwarunkowania zewnętrzne, które nie są bezpośrednio zależne od gminy i Threats – zagrożenia uwarunkowania zewnętrznych, które także nie są bezpośrednio zależne od gminy, ale które mogą stanowić zagrożenie dla jej rozwoju.

Poniżej przedstawiono wyniki analizy SWOT dla Gminy Nowy Dwór Gdański, w której ujęto najistotniejsze cechy oraz czynniki zewnętrzne mogące wywierać duży wpływ na rozwój regionu.

Analizę SWOT dokonano na podstawie:

- rocznych raportów o stanie gminy;
- diagnozy sytuacji społecznej, ekonomicznej oraz przestrzennej Gminy Nowy Dwór Gdański;
- analizy otoczenia gminy;
- badań ankietowych;
- wywiadów z reprezentantami władz gminy.

Tabela nr 3. Analiza SWOT

CZYNNIKI WEWNĘTRZNE	
SILNE STRONY	SŁABE STRONY
• położenie geograficzne atrakcyjne pod względem logistyczno - transportowym (dostępność komunikacyjna - trasa S7, bliskość Obszaru Metropolitalnego Trójmiasta oraz Elbląga i Malborka, bliski dostęp do morza); • dziedzictwo kulturowe i historyczne ; • potencjał turystyczny (bliskość wybrzeża morskiego i nadmorskich plaż, krajobraz); • wysokie walory przyrodniczo-krajobrazowe, atrakcyjne i niezniszczone walory środowiska naturalnego – Obszar Chronionego Krajobrazu Rzeki Nogat i Rzeki Szkarpowy; • położenie gminy na trasach szlaków turystycznych o znaczeniu lokalnym, regionalnym i międzynarodowym; • systematycznie zwiększająca się długość nowych ścieżek rowerowych; • wodne szlaki turystyczne (Tuga, Nogat i Szkarpowa), istniejące przystanie kajakowe oraz przystań żeglarska; • aktywna działalność gminy ukierunkowana na wspieranie renowacji zabytków oraz obiekty zabytkowe o istotnym znaczeniu w skali regionu i kraju oraz ich różnorodność (cmentarze, śluzy, mosty zwodzone, budynki użyteczności publicznej, domy podcieniowe, zabudowa); • potencjał historycznego centrum Nowego Dworu Gdańskiego, jako miejsca stanowiącego ośrodek identyfikacji i	• niski poziom zatrudnienia, związany m.in z sezonowością rynku pracy oraz niską mobilnością przestrzenną i zawodową mieszkańców; • niewystarczająca ilość nowych miejsc pracy; • starzejące się społeczeństwo oraz ujemne saldo migracji społecznych, spowodowane m.in. migracją ludzi młodych i dobrze wykształconych; • niski poziom edukacji w szkole, brak dostatecznej ilości zajęć dodatkowych w szkołach podstawowych oraz wysokie koszty funkcjonowania oświaty; • niewystarczający dostęp do usług e-administracji; • niewystarczająca liczba miejsc spotkań dla młodzieży i rodzin oraz niewystarczająca liczba miejsc do uprawiania sportów i rekreacji (np. brak basenu, skateparku); • brak transportu zbiorowego w mieście, słabo rozwinięte połączenie międzymiastowe oraz brak połączenia kolejowego z Trójmiastem i Elblągiem; • niska świadomość zdrowotna mieszkańców i wysoka zachorowalność oraz umieralność na choroby cywilizacyjne; • brak wystarczającej opieki medycznej i utrudniony dostęp do specjalistów tj. niedostateczny dostęp do usług zdrowotnych; • słabo rozwinięta baza noclegowa i gastronomiczna;

kształtowania tożsamości regionu oraz jego estetyka (atrakcyjne centrum miasta); ● stosunkowo duża ilość terenów zielonych (ich zagospodarowanie: bulwar, parki, place zabaw), cisza, spokój i czystość; ● poczucie bezpieczeństwa wśród mieszkańców (niższe wskaźniki przestępstw stwierdzonych niż dla województwa i Polski); ● rozwinięta sieć wodociągowa; ● rozwinięta sieć elektryczna; ● dogodne warunki naturalne dla rozwoju energetyki ze źródeł odnawialnych; ● rozwinięte rolnictwo; ● potencjał bazy kulturowej, bogata oferta zajęć w ŻOK; ● dostępność terenów o dużym potencjale inwestycyjnym usytuowana przy trasie S7; ● aktywność seniorów, klub seniora, uniwersytet III wieku, związek emerytów i rencistów; ● aktywne organizacje pozarządowe, koła gospodyń wiejskich, LKS, OSP, LGD i LGR; ● pokrycie całego terenu gminy miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego; ● przynależność gminy do związków i stowarzyszeń o znaczeniu lokalnym, regionalnym i międzynarodowym (np. Cittaslow).	● zagrożenie powodziowe, występowanie cofek; ● nierozwinięta infrastruktura gazowa na terenach wiejskich; ● na obszarach wiejskich słabo rozwinięta sieć kanalizacji sanitarnej oraz deszczowej oraz brak oczyszczalni ścieków; ● niewystarczająca opieka nad dziećmi do lat 3; ● niedostateczna liczba mieszkań oraz lokali komunalnych; ● mała ilość zbiorników retencyjnych pozwalających na retencjonowanie wód opadowych oraz niewystarczająco rozwinięta sieć kanalizacji deszczowej; ● niewystarczająco rozbudowana sanitarna kanalizacja ogólnospławna skupiona promieniście wokół głównej oczyszczalni ścieków; ● nierozwinięta sieć światłowodowa na terenie całej gminy; ● wysokie klasy bonitacyjne gleb utrudniające dokonanie zmiany przeznaczenia terenów rolniczych na cele nierolnicze w celu prowadzenia pozarolniczej działalności produkcyjnej; ● słabo rozpoznawalne produkty regionalne oraz mała ich ilość; ● brak inwestora strategicznego; ● słabo rozwinięta infrastruktura drogowa w kierunku Mierzei Wiślanej, co powoduje utrudnienia w ruchu ulicznym w okresie sezonu letniego a także słaba infrastruktura drogowa na obrzeżach miasta oraz na terenach wiejskich; ● zbyt niska tożsamość regionalna mieszkańców oraz brak świadomości i troski dbania o dobro wspólne w tym słabe więzi z regionem ludzi młodych (brak świadomości tradycji wielopokoleniowej) oraz niskie zaangażowanie mieszkańców w konsultacjach społecznych; ● niedostateczna aktywizacja społeczno-zawodowa grup defaworyzowanych; ● niedostosowanie gospodarstw domowych do wymogów UE w zakresie ekologii (brak przydomowych oczyszczalni, brak pieców ekologicznych, azbest);

CZYNNIKI ZEWNĘTRZNE	
SZANSE	ZAGROŻENIA
● postęp technologiczny i cyfryzacja (szybki rozwój technologii 5G i przemysłu 4.0, cyfryzacja usług); ● rozwój nowych form zatrudnienia; ● promocja, stworzenie systemu informacji turystycznej oraz jednolitej identyfikacji wizualnej obiektów zabytkowych na terenie województwa; ● społeczny i polityczny priorytet związany z rozwojem: odnawialnych źródeł energii, programów antysmogowych, mobilności aktywnej oraz elektromobilności; ● plany budowy linii kolejowej łączącej Elbląg z Gdańskiem przez Nowy Dwór Gdański; ● wykorzystanie potencjału, jaki daje położenie gminy w Obszarze Metropolitalnym Gdańsk-Gdynia-Sopot; ● przynależność gminy do związków, porozumień i organizacji o znaczeniu ponadregionalnym; ● umocnienie współpracy oraz wzrost wykorzystania korzyści płynących z partnerstwa międzynarodowego (Hennef, Velká nad Veličkou, Sarny, a także bliskość Obwodu Kaliningradzkiego); ● wzrost współpracy instytucji publicznych i organizacji społecznych w różnych dziedzinach życia obywatelskiego oraz zwiększenie ilości zadań zleconych organizacjom pozarządowym; ● rozwój przetwórstwa rolnego i spożywczego; ● zwiększenie działań na rzecz promocji i rozpowszechniania dziedzictwa kulturowego; ● zwiększenie mobilności przestrzennej i zawodowej oraz aktywności obywatelskiej; ● polityka senioralna i prorodzinna państwa; ● dostępność zewnętrznych źródeł finansowania; ● stworzenie kompleksowego, sterowanego systemu zabezpieczenia Żuław przed skutkami katastrof naturalnych m.in. powodzi, suszy, nawałnych deszczy; ● budowa wrót przeciwsztormowych na Tudze; ● budowa mieszkań i domów przez deweloperów.	● brak nowych możliwości legislacyjnych, umożliwiających zmniejszenie obecnie występującej tzw. „szarej strefy”, w tym wzrost zatrudnienia nierejestrowanego np. w rolnictwie; ● brak wspólnego wizerunku województwa oraz silnej marki gospodarczej regionu; ● rozbieżne potrzeby i oczekiwania różnych grup mieszkańców; ● biurokracja związana z pozyskiwaniem środków zewnętrznych, w tym rozciągłość czasowa i rosnące koszty przygotowania inwestycji; ● niewystarczające kompetencje cyfrowe mieszkańców, co w połączeniu z ograniczeniami w dostępie do szerokopasmowego Internetu pogłębia zjawisko wykluczenia cyfrowego; ● wzrost skali zagrożeń związanych z cyfryzacją życia; ● pogłębiający się proces starzenia społeczeństwa oraz nasilenie ujemnego salda migracji społecznej; ● dominujący rozwój Obszaru Metropolitalnego Trójmiasta, Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Malborka oraz Elbląskiego Obszaru Funkcjonalnego; ● napięcie w relacjach polityczno-ekonomicznych, skutkujące spadkiem bezpieczeństwa i niestabilnością cen; ● zmiany w przepisach prawnych i wprowadzenie dodatkowych obostrzeń, w tym powodujących większe niż dotychczas zaangażowanie finansowe JST, brak przeznaczenia wystarczających środków finansowych na zadania Państwa realizowane przez samorządy; ● kryzys klimatyczny i dalszy wzrost ryzyka katastrof naturalnych m.in. susze, fale upałów, ulewne deszcze, huraganowe wiatry, intensywne burze, powodzie, cofki; ● przedłużająca się sytuacja epidemiologiczna.

Wnioski z Analizy SWOT

Atutem Gminy Nowy Dwór Gdański jest bez wątpienia jej położenie geograficzne atrakcyjne także pod względem logistyczno - transportowym. Dostępność infrastruktury drogowej, bliskość aglomeracji miejskich (Trójmiasta, Elbląga, Malborka) oraz infrastruktura wodna i rowerowa daje możliwość na wykorzystanie potencjału gminy we wszystkich sektorach.

Głównymi kierunkami strategicznymi w Gminie Nowy Dwór Gdański powinny być:

- wykorzystanie położenia geograficznego gminy do jej rozwoju gospodarczego poprzez rozwój na jej terenie m.in. firm transportowych i logistycznych oraz sektora rolno-spożywczego;
- poprawa atrakcyjności turystycznej gminy poprzez m.in. wykorzystanie potencjału kulturowego i turystycznego (trasy rowerowe m.in. R-10 i wodne oraz ich promocja, promocja i rewitalizacja zabytków, rewitalizacja terenów przestrzeni publicznej) oraz bazy sportowej i rekreacyjnej;
- poprawa bezpieczeństwa przeciwpowodziowego;
- zaangażowanie mieszkańców w życie społeczne i środowiskowe (m.in. poprzez działania w zakresie ekologii i zdrowia);
- działania zmierzające do poprawy sytuacji osób starszych i dzieci oraz ich aktywnej integracji, a także poprawa warunków życia mieszkańców (polityka senioralna i prorodzinna);
- wzrost poziomu zatrudnienia oraz stworzenie warunków do rozwoju działalności gospodarczej;
- promocja oraz wykorzystanie odnawialnych źródeł energii;
- postęp technologiczny i cyfryzacja, w tym rozwój usług e-administracji oraz poprawa dostępu do Internetu szerokopasmowego i sieci 5G.

Szanse rozwoju gminy:

- wpływ środków unijnych – środki unijne powinny zostać wykorzystane m.in. na poprawę zagospodarowania terenów wymagających rewitalizacji oraz terenów inwestycyjnych na obszarze gminy, które są kluczowym zasobem gminy w kontekście rozwiązywania problemów tj. bezrobocie i depopulacja;
- powstanie nowych miejsc pracy w oparciu o tereny inwestycyjne to jedno z najważniejszych wyzwań gminy Nowy Dwór Gdański. Nowe, atrakcyjne miejsca pracy mogą wpłynąć na poprawę sytuacji demograficznej i bytowej mieszkańców, a wykorzystanie potencjału terenów inwestycyjnych zwiększy atrakcyjność inwestycyjną gminy;
- rozwój odnawialnych źródeł energii oraz działania z zakresu ochrony środowiska m.in. mała retencja, fotowoltaika, budowa oczyszczalni ścieków na terenach wiejskich w tym przydomowych biooczyszczalni, promocja ekomobilności itp.;
- zabezpieczenie przeciwpowodziowe gminy oraz starania władzy w celu utworzenia na jej terenie Parku Edukacyjnego Żuław, w którym będzie mieściło się centrum

szkoleniowe, edukacyjne oraz doradcze w dziedzinie przeciwpowodziowej i historycznej Żuław, a także działania edukacyjne z zakresu ochrony przeciwpowodziowej;

- dalsza współpraca z Gdańskim Obszarem Metropolitalnym oraz przynależność gminy do związków, porozumień i organizacji o znaczeniu ponadregionalnym, a także umocnienie współpracy oraz wykorzystanie korzyści płynących z partnerstwa międzynarodowego oraz lokalnego;
- rozwój sektora rolno-spożywczego oraz tworzenie produktów ekologicznych i tradycyjnych;
- ochrona i rewitalizacja zabytków w tym ich promocja, która przyczyni się do rozwoju turystyki w Gminie Nowy Dwór Gdański;
- wykorzystanie zasobów kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych gminy oraz rozbudowa i budowa nowoczesnej infrastruktury sportowej i rekreacyjnej (budowa boisk sportowych, boisk wielofunkcyjnych, modernizacja hali sportowej w mieście i infrastruktury towarzyszącej, miejsc rekreacji, budowa skateparku i basenu), w celu promocji zdrowia i sportu, a także kontynuacji tradycji sportowych;
- budowa oferty turystycznej – związana z wykorzystaniem potencjału kulturowego oraz walorów przyrodniczo – krajobrazowych. Rozwój i promocja turystyki wodnej oraz rowerowej wraz z niezbędną infrastrukturą towarzyszącą poprzez tworzenie na nabrzeżach rzek większej ilości nowych ogólnodostępnych miejsc do cumowania łodzi, kajaków, jachtów na terenach będących we władaniu gminy. Rozwój turystyki powinien być również ukierunkowany na aspekt ekonomiczny, tj. powinien wspierać rozwój lokalnej przedsiębiorczości, w tym agroturystyki;
- działania zmierzające do budowy linii kolejowej z Elbląga do Gdańska przez Nowy Dwór Gdański, odbudowa linii kolejowej nr 256 Szymankowo - Nowy Dwór Gdański oraz promocja Żuławskiej Kolei Dojazdowej. Budowa połączenia klasy SKM Elbląg - Gdańsk umożliwi mieszkańcom gminy codzienne przemieszczanie się do pracy czy nauki w skróconym czasie oraz pozwoli rozwinąć potencjał turystyczny gminy;
- aktywizacja społeczna, zawodowa oraz zwiększenie udziału w życiu społecznym seniorów, a także poprawa oraz rozwój infrastruktury społecznej na rzecz społeczności lokalnych m.in. poprzez budowę domu pomocy społecznej/dziennego domu pomocy społecznej, świetlic wiejskich, żłobków, przedszkoli, remiz strażackich, rozwój oferty aktywności społecznej dla dzieci, rodzin i seniorów oraz osób z niepełnosprawnością;
- poprawa bezpieczeństwa mieszkańców poprzez działania m.in. zabezpieczające miasto przed ulewami i opadami atmosferycznymi, doposażenie służb zarządzania kryzysowego oraz OSP, oczyszczanie koryta rzeki Tuga, usuwanie azbestu, wsparcie finansowe w zakresie unieszkodliwiania materiałów niebezpiecznych, działania melioracyjne;
- poprzez działania zmierzające zapewnieniu mieszkańcom dostępu do budynków socjalnych;
- wymiana, przebudowa oraz budowa infrastruktury wodociągowej, kanalizacyjnej i ciepłowniczej na terenie gminy oraz modernizacja i rozbudowa PSZOK;
- rewitalizacja obszarów popegeerowskich oraz wykorzystanie terenów pokolejowych pod działalność turystyczną, usługową i rekreacyjną;

- wyrównanie szans edukacyjnych poprzez podnoszenie jakości nauczania oraz zdobywanie nowych kwalifikacji zawodowych wśród mieszkańców.

W celu realizacji i wdrażaniu działań służących rozwojowi gminy należy mieć również na uwadze zagrożenia:

- utrzymująca się sytuacja epidemiologiczna spowodowana COVID-19. Ochroną przed tym stanem rzeczy może być wzrost postaw obywatelskich w zakresie reakcji na przestrzeganie przepisów sanitarnych oraz zgłaszanie nieprawidłowego zachowania do odpowiednich organów odpowiedzialnych za bezpieczeństwo;
- zmiany w przepisach prawnych i wprowadzenie dodatkowych obostrzeń powodujące większe niż dotychczas zaangażowanie finansowe JST oraz brak przeznaczenia wystarczających środków finansowych na zadania Państwa realizowane przez samorządy. Można przeciwdziałać takiemu stanowi poprzez wspólne działania samorządów;
- niekorzystne warunki ekonomiczne wpływające na rozwój rolnictwa. Działaniem ograniczającym te warunki może być skrócenie łańcucha dostaw oraz rozwój przetwórstwa rolno – spożywczego;
- wzrost „szarej strefy” spowodowany dużymi kosztami pracy oraz sezonowością. Działaniem zmierzającym do przeciwdziałania temu zjawisku może być popularyzacja przedsiębiorczości oraz stworzenie warunków do otwierania działalności gospodarczej przez ludzi młodych z wykorzystaniem środków m.in. Unii Europejskiej oraz Powiatowych Urzędów Pracy;
- pogłębiający się proces starzenia społeczeństwa oraz nasilenie ujemnego salda migracji społecznej. Można temu przeciwdziałać poprzez działania skierowane do ludzi młodych i wykształconych poprzez stworzenie wysokich warunków osiedleńczych (m.in. dostęp do mieszkań komunalnych, do terenów pod zabudowę jednorodzinną);
- charakter gminy – gmina rolnicza oraz żyzne gleby, niesie za sobą również ograniczenia dot. przekształceń gruntu na cele budowlane bądź inwestycyjne;
- wysoki poziom zadłużenia gminy. Przeciwdziałać takiemu zagrożeniu można poprzez optymalizację wydatków m.in. na zadania zlecone.

Jak wynika z przedstawionej analizy SWOT gminę czekają podobne wyzwania jak w poprzedniej strategii rozwoju gminy, jednakże wyklarowały się również nowe przede wszystkim dotyczące ochrony środowiska, zmian klimatycznych i epidemiologicznych.

Część problemów ujętych w poprzednim okresie strategicznym w latach 2014-2020 pozostała nie zakończona pomimo usilnych starań i podjętych działań. W analizie SWOT wskazano, iż mocne strony gminy pozwalają na wykorzystanie szans, podjęcie wyzwań, tworzenie oraz wdrażanie skutecznych i sprawnych rozwiązań, a także ograniczenie zagrożeń, które pojawić się mogą w czasie realizacji Strategii Rozwoju Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2021-2030.

Eliminacja słabych stron wykazanych w diagnozie oraz analizie SWOT powinna być rozpatrywana w pierwszej kolejności, ponieważ nie podjęcie działań może doprowadzić do niewykorzystania szans rozwojowych. Z kolei szanse rozwojowe pojawić się mogą na etapie realizacji strategii oraz aplikowania o nowe środki pochodzące z UE.

5. WIZJA I MISJA GMINY NOWY DWÓR GDAŃSKI

Strategia Rozwoju Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2021-2030 jest dokumentem, w którym zdiagnozowano aktualną sytuację społeczną, gospodarczą oraz przestrzenną. W trakcie jej opracowywania zwrócono uwagę na mocne strony oraz na obszary problemowe. W procesie tworzenia i realizacji strategii istotne jest określenie wizji i misji gminy, które ukazują najważniejsze kierunki rozwoju.

Wizja rozwoju Gminy Nowy Dwór Gdański to pożądaný obraz przyszłości do którego dążyć będzie cała wspólnota samorządowa. Wizja określa cel, do którego zmierza gmina, a jej określony obraz przewiduje stworzenie warunków do trwałego rozwoju w wymiarze społecznym, gospodarczym i przestrzennym.

WIZJA

Gmina Nowy Dwór Gdański jest miejscem przyjaznym dla mieszkańców oraz atrakcyjnym dla inwestorów i gości.

Sformułowana w ten sposób wizja gminy jest skorelowana z zaproponowaną ścieżką rozwoju Gminy Nowy Dwór Gdański, która opiera się o wykorzystanie terenów strefy aktywności gospodarczej, zachęcenie inwestorów do otwierania działalności gospodarczej w gminie, wzrostu jej dochodów i poprawę komfortu życia mieszkańców oraz przeciwdziałaniu procesowi depopulacji w gminie. Wizja zwraca uwagę na potrzebę rozwoju przedsiębiorczości, rolnictwa, odnawialnych źródeł energii, logistyki i turystyki, czyli realizację takich działań, które zapewnią szeroko rozumiany rozwój gospodarczy, oparty na systemowym myśleniu oraz ochronie środowiska naturalnego, bez szkody dla rozwoju turystyki.

Misja Gminy Nowy Dwór Gdański koncentruje się na podstawowych wartościach, które przyświecają władzom gminy i jej mieszkańcom w procesach rozwojowych. Stanowi również nadrzędny cel funkcjonowania wspólnoty samorządowej oraz określa rolę władz w procesie rozwoju. Misja poprzez swój jasny przekaz motywuje i integruje mieszkańców do działań na rzecz gminy i społeczności lokalnych.

Misja

Pobudzanie zaangażowania lokalnej społeczności do rozwoju przedsiębiorczości oraz atrakcyjności osadniczej gminy poprzez kultywowanie tradycji i tożsamości regionalnej z wykorzystaniem unikatowego i strategicznego położenia geograficznego, zgodnie z zasadami zrównoważonego rozwoju.

6. CELE STRATEGICZNE, KIERUNKI DZIAŁAŃ PODEJMOWANYCH DLA OSIĄGNIĘCIA CELÓW STRATEGICZNYCH, OCZEKIWANE REZULTATY PLANOWANYCH DZIAŁAŃ, WSKAŹNIKI ICH OSIĄGNIĘCIA ORAZ ŹRÓDŁA FINANSOWANIA.

6.1. OBSZARY STRATEGICZNE

Na podstawie analizy obecnego stanu rozwoju Gminy Nowy Dwór Gdański, określono trzy główne, ściśle od siebie zależne oraz połączone ze sobą cele strategiczne rozwoju:

- w wymiarze społecznym,
- w wymiarze gospodarczym,
- w wymiarze przestrzennym (w tym środowiskowym i infrastrukturalnym).

Dla każdego celu strategicznego uszczegółowiono cele operacyjne oraz kierunki podejmowanych działań - przykładowe interwencje do realizacji oraz planowane efekty osiągnięcia celu operacyjnego. Należy je jednak odbierać jako pewną propozycję, otwartą listę przedsięwzięć w danym zakresie, opisującą ogólne ramy koncentracji aktywności finansowej, programowej, oraz organizacyjnej całej wspólnoty Gminy Nowy Dwór Gdański w perspektywie długofalowej.

Ponadto, by zapewnić kontrolę nad stopniem realizacji poszczególnych celów niniejszej Strategii Rozwoju Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2021– 2030, opracowano listę rekomendowanych mierników oraz wskaźników – z podaniem źródła ich uzyskania. Mierniki te są używane przede wszystkim podczas monitoringu realizacji oraz aktualizacji dokumentu opisanego w ostatnim rozdziale niniejszego dokumentu.

6.2. CELE STRATEGICZNE I OPERACYJNE

Strategia Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2021-2030 wskazuje 3 cele strategiczne, oparte o wyznaczone obszary strategiczne. Są one skonkretyzowane przez 12 celów operacyjnych oraz określone kierunki działań i oczekiwane rezultaty planowanych działań. W poniższych tabelach określone zostały również wskaźniki, mierniki, źródła finansowania oraz podmioty realizujące i współpracujące przy realizacji każdego celu operacyjnego.

Strefa społeczna	Strefa gospodarcza	Strefa przestrzenna (w tym infrastruktury i środowiska)
Cel strategiczny nr 1: Rozwój społeczny wspierający aktywność mieszkańców oraz zapobiegający i przeciwdziałający depopulacji	Cel strategiczny nr 2: Rozwój gospodarczy wzmacniający konkurencyjność w regionie	Cel strategiczny nr 3: Rozwój przestrzenny zwiększający dostępność i spójność terytorialną
Cel operacyjny 1.1. Poprawa jakości oferty edukacyjnej Cel operacyjny 1.2. Wzrost świadomości prozdrowotnej mieszkańców i rozwój aktywności fizycznej Cel operacyjny 1.3. Poprawa sytuacji osób starszych, osób z niepełnosprawnością oraz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym Cel operacyjny 1.4. Integracja społeczna mieszkańców oraz wzrost tożsamości lokalnej i oferty kulturalnej Cel operacyjny 1.5. Wzrost liczby mieszkańców	Cel operacyjny 2.1. Rozwój przedsiębiorczości i tworzenie nowych miejsc pracy Cel operacyjny 2.2. Wzrost rolniczego potencjału gospodarczego Cel operacyjny 2.3. Rozwój turystyki i rekreacji opartej o walory kulturowe i lokalne produkty turystyczne	Cel operacyjny 3.1. Poprawa dostępności komunikacyjnej Cel operacyjny 3.2. Poprawa estetyki przestrzeni publicznej Cel operacyjny 3.3. Poprawa stanu i jakości środowiska oraz ochrona przeciwpowodziowa Cel operacyjny 3.4. Poprawa i rozwój infrastruktury

CEL STRATEGICZNY 1: ROZWÓJ SPOŁECZNY WSPIERAJĄCY AKTYWNOŚĆ MIESZKAŃCÓW ORAZ ZAPOBIEGAJĄCY I PRZECIWDZIAŁAJĄCY DEPOPULACJI

Wspieranie aktywności społecznej mieszkańców jest jednym z najważniejszych czynników określających siłę kapitału ludzkiego i społecznego danego regionu, który jednocześnie jest istotnym aspektem rozwoju lokalnego.

Aby określić warunki rozwoju aktywności społecznej oraz wspierać spójność społeczną, należałoby zadbać o dogodne podłoże służące rozwojowi mechanizmów współpracy oraz poczuciu wspólnoty wśród społeczności lokalnej, jak również wspierać postawy oraz działania nastawione na rzecz innych. Fundamentem spójności społecznej są mocne więzi, świadomość narodowa i regionalna, a także tożsamość kulturalna oraz samoorganizacja społeczna. Aktywność mieszkańców to aktywne działania oraz realizacja zamierzonych celów stanowiące siłę napędową do rozwoju zamieszkiwanego regionu. Bez wątplenia istotna jest tu także rola sektora publicznego, polegającym na stwarzaniu instrumentów i oferowanie profesjonalnej pomocy w zakresie ich wykorzystania. Stąd też istotne jest, by w realizacji wyznaczonego celu strategicznego w obszarze społecznym, poprzez konkretne projekty i działania wykorzystać współpracę sektora publicznego, organizacji pozarządowych i liderów aktywności społecznej.

Aktywizacja społeczna, obok ekonomicznej i terytorialnej, jest jednym z najbardziej istotnych aspektów rozwoju społeczno - gospodarczego. Problemy społeczne są czynnikiem hamującym tempo rozwoju gospodarczego, jednak z drugiej strony wzrost gospodarczy powoduje zwiększanie różnic społecznych. Obszar realizacji tego celu jest najbardziej zróżnicowanym ze wszystkich celów operacyjnych. Porusza on takie aspekty jak: opieka społeczna, przeciwdziałanie patologiom, przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu, wspieranie integracji społecznej, edukacji, oferty kulturalnej i tożsamości lokalnej mieszkańców ze szczególnym uwzględnieniem seniorów, osób z niepełnosprawnością oraz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Wśród powyższych aspektów bardzo ważnym elementem jest edukacja nie tylko uczniów, kadry nauczycielskiej, ale również samych mieszkańców, którzy mają problemy ze znalezieniem pracy lub z przekwalifikowaniem się na inny zawód, co powoduje ograniczenie możliwości znalezienia zatrudnienia.

Z uwagi na pogłębiający się w Gminie Nowy Dwór Gdański proces depopulacji należy w szczególności podjąć aktywne działania zmierzające do odwrócenia ujemnego salda migracji oraz przyrostu naturalnego w gminie.

CELE OPERACYJNE

1.1. Poprawa jakości oferty edukacyjnej.

1.2. Wzrost świadomości prozdrowotnej mieszkańców i rozwój aktywności fizycznej.

1.3. Poprawa sytuacji osób starszych, osób z niepełnosprawnością oraz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

1.4. Integracja społeczna mieszkańców oraz wzrost tożsamości lokalnej i oferty kulturalnej.

1.5. Wzrost liczby mieszkańców.

Cel operacyjny	Kierunek działań	Oczekiwane rezultaty planowanych działań	Wskaźniki i mierniki osiągnięcia działań (rok bazowy 2019)	Podmioty realizujące i współpracujące	Źródła finansowania
1.1. Poprawa jakości oferty edukacyjnej	1. Wyrównanie szans edukacyjnych poprzez podnoszenie jakości i efektywności kształcenia oraz atrakcyjności nauczania 2. Podniesienie kwalifikacji kadry nauczycielskiej oraz kształcenie ustawiczne mieszkańców 3. Utworzenie publicznego żłobka oraz wspieranie i tworzenie dogodnych warunków do rozwoju form opieki nad dziećmi do lat 3 4. Modernizacja i rozbudowa bazy oświatowej oraz terenów wokół nich	•Poprawa jakości kształcenia w gminnych placówkach edukacyjnych •Wyrównanie szans edukacyjnych uczniów •Poprawa wyników kształcenia uczniów oraz wzrost ilości laureatów konkurów międzyszkolnych •Wzrost aktywizacji społeczno-zawodowej •Zdobycie nowych kwalifikacji zawodowych •Umożliwienie kontynuacji ścieżki edukacyjnej w lepszych uczelniach dzięki dobrym wynikom egzaminów, wynikającym z podniesienia jakości i efektywności kształcenia • Wzrost liczby nauczycieli posiadających wysokie kwalifikacje zawodowe •Zwiększenie dostępu do opieki przedszkolnej i żłobkowej •Poprawa warunków nauczania w szkołach podstawowych oraz poprawa dostępności budynków placówek edukacyjnych •Wzrost kwalifikacji zawodowych mieszkańców	Średnia wyników egzaminów ósmoklasistów (%), dane z CKE w porównaniu z 2019 r.= 41,84%) - pożądana zmiana: wzrost o 10 % Liczba osób objętych wsparciem w zakresie zajęć podnoszących kwalifikacje zawodowe - 20 os. Liczba utworzonych żłobków (szt., dane z UM) -pożądana zmiana, wartość w 2019 r. =1): wzrost o 1 szt. Liczba zrewitalizowanych terenów wokół szkół (szt., dane z UM) – pożądana zmiana: wzrost o 3 szt.	Gmina Nowy Dwór Gdański, jednostki organizacyjne Gminy, organizacje pozarządowe, OHP, PUP, instytucje szkoleniowe,	środki własne gminy, środki krajowe, środki funduszy celowych, środki funduszy strukturalnych UE na lata 2021-2027,

1.2.Wzrost świadomości prozdrowotnej mieszkańców i rozwój aktywności fizycznej	1. Rozbudowa infrastruktury sportowej i rekreacyjnej: siłowni zewnętrznych, placów zabaw, skateparku, basenu, hali sportowej, placu do wybiegu dlapsów, toru jazdy na rolkach, mini boisk itp. 2. Promocja kampanii społecznych i programów profilaktycznych wśród mieszkańców w zakresie ochrony zdrowia i pomocy społecznej 3. Upowszechnienie programów profilaktycznych i rehabilitacyjnych dla poprawy stanu zdrowia mieszkańców 4. Współpraca z podmiotami medycznymi w celu poprawy dostępu mieszkańców do usług ochrony zdrowia 5. Promocja, kształtowanie i pobudzanie świadomości społecznej w zakresie zdrowego stylu życia i odżywiania	• Poszerzenie oferty spędzania czasu wolnego mieszkańców gminy o charakterze sportowo-rekreacyjnym • Wspieranie rozwoju psychofizycznego dzieci i młodzieży oraz podniesienie jakości życia poprzez zwiększoną aktywność rekreacyjną • Poprawa stanu zdrowia oraz zmniejszenie liczby zachorowań i zgonów z powodu problemów zdrowotnych w ramach badań profilaktycznych • Poprawa dostępu mieszkańców do usług ochrony zdrowia • Kształtowanie nawyku podejmowania aktywności fizycznej oraz podnoszenie sprawności fizycznej mieszkańców	Liczba rozbudowanej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej (szt., dane z UM) - pożądana zmiana: 4 szt. Liczba zorganizowanych imprez sportowych w ciągu roku –2 szt. Liczba kampanii społecznych dotyczących ochrony zdrowia – 2 kampanie Liczba ulotek dotyczących zdrowego odżywiania i stylu życia – 2 ulotki na rok	Gmina Nowy Dwór Gdański, jednostki organizacyjne Gminy, organizacje pozarządowe, szkoły z terenu gminy, podmioty medyczne	środki własne gminy, środki krajowe, środki funduszy celowych, środki funduszy strukturalnych UE na lata 2021-2027,

1.3. Poprawa sytuacji osób starszych, osób z niepełnosprawnością oraz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym	1. Rozwój infrastruktury do opieki nad osobami starszymi w tym podjęcie działań w celu utworzenia Środowiskowego Domu Samopomocy 2. Promocja i wspieranie wolontariatu 3. Identyfikacja i eliminacja barier architektonicznych utrudniających przemieszczanie się 4. Zwiększenie udziału w życiu społecznym seniorów oraz współpraca międzypokoleniowa 5. Edukacja senioralna 6. Organizacja programów aktywizacji zawodowej i społecznej osób dotkniętych i zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym 7. Wdrażanie i realizacja przyjętych kierunkowych strategii oraz tworzenie nowych na kolejne lata	• Stworzenie miejsca opieki dla osób starszych • Rozwój wolontariatu na terenie gminy • Dostosowanie infrastruktury dla osób starszych oraz wyeliminowanie barier architektonicznych • Poprawa jakości życia poprzez zapewnienie oferty dopasowanej do wieku i interesów osób starszych i z niepełnosprawnościami oraz ich integracja z osobami o podobnym wieku i zainteresowaniach • Wzrost liczby osób starszych objętych systemem edukacji senioralnej oraz ich edukacja w obszarze ICT i nowych technologii • Poprawa warunków życia rodzin w trudnej sytuacji życiowej i materialnej • Dopasowanie oferty usług do zmieniającej się struktury demograficznej • Realizacja polityki krajowej nastawionej na wsparcie rodzin, osób niesamodzielných i starszych • Zmniejszenie liczby osób zagrożonych wykluczeniem społecznym • Ograniczenie skali problemów społecznych występujących na obszarze gminy	Liczba osób korzystających z ŚDS – (dane z UM, wartość bazowa =0) – do 30 osób Liczba wspartych akcji w zakresie wolontariatu – 2 akcje rocznie Liczba zlikwidowanych barier architektonicznych (szt., dane z UM) - 10 szt. Liczba ofert spędzania wolnego czasu dla osób starszych – 4 oferty rocznie Liczba kursów/szkoleń dla osób starszych w obszarze ICT i nowych technologii- 2 na rok Liczba programów aktywizacji zawodowej i społecznej – 2 programy/projekty	Gmina Nowy Dwór Gdański, jednostki organizacyjne Gminy, organizacje pozarządowe z terenu gminy, podmioty prywatne działające w sferze ochrony zdrowia na terenie gminy	środki własne gminy, środki krajowe, środki funduszy celowych, środki funduszy strukturalnych UE na lata 2021-2027,

1.4. Integracja społeczna mieszkańców oraz wzrost tożsamości lokalnej i oferty kulturalnej	1. Dostosowanie infrastruktury i oferty kulturalnej dla mieszkańców do aktualnych potrzeb 2. Wspieranie działalności artystycznej i kulturalnej 3. Wspieranie działalności organizacji pozarządowych z terenu gminy w realizacji działań w tym działań KGW 4. Stworzenie efektywnej oferty wsparcia dla działań społecznych i wolontariatu 5. Promocja i organizacja imprez sportowo – rekreacyjnych, kulturalnych i regionalnych 6. Kształtowanie postaw obywatelskich	• Poprawa stanu infrastruktury do potrzeb mieszkańców • Dotarcie z ofertą kulturalną na tereny wiejskie • Rozwój oferty spędzania wolnego czasu wśród mieszkańców o charakterze artystycznym i kulturowym • Wzmocnienie tożsamości społecznej i kulturowej mieszkańców • Integracja i aktywizacja mieszkańców • Zwiększenie poziomu wiedzy mieszkańców, zainteresowań oraz rozwijanie pasji • Zwiększenie udziału mieszkańców w życiu społecznym	Liczba zmodernizowanych obiektów infrastruktury kulturalnej – 2 obiekty Ilość odbytych w ciągu roku zajęć w ŻOK- 6 zajęć rocznie. Liczba zorganizowanych imprez sportowo-rekreacyjnych (szt., dane z UM) - 2 imprezy rocznie Liczba wspartych działań organizowanych przez organizacje społeczne (szt., dane z UM) - 2 na rok Frekwencja wyborcza w wyborach samorządowych– (porównanie wyników wyborów samorządowych w 2018 r. PKW. = 47,27%.) - wzrost 5%	Gmina Nowy Dwór Gdański, jednostki organizacyjne gminy, organizacje pozarządowe z terenu gminy, instytucje kultury, grupy nieformalne, mieszkańcy	środki własne gminy, środki krajowe, środki funduszy celowych, środki funduszy strukturalnych UE na lata 2021-2027,

1.5. Wzrost liczby mieszkańców	1. Promocja gminy jako miejsca dobrego do zamieszkania 2. Dbłość o politykę prorodzinną 3. Prowadzenie aktywnej polityki mieszkaniowej oraz współpraca z deweloperami 4. Działania marketingowe skierowane do nowych mieszkańców	• Promocja gminy na zewnątrz • Zatrzymanie procesu depopulacji oraz wzrost liczby mieszkańców • Zwiększenie atrakcyjności osiedleńczej gminy • Zwiększenie zasobów mieszkaniowych • Zwiększenie funkcjonalności przestrzeni	Liczba wystaw promujących gminę na zewnątrz - 1 rocznie Liczba ludności w gminie (dane z USC na 2019 r. wartość bazowa: 17005 os.) - wzrost o 2 % Liczba nowopowstałych obiektów wielorodzinnych – 10 szt. Liczba działań marketingowych skierowanych do nowych mieszkańców- 2 szt.	Gmina Nowy Dwór Gdański, organizacje pozarządowe z terenu gminy, mieszkańcy	środki własne gminy, środki krajowe, środki funduszy celowych, środki funduszy strukturalnych UE na lata 2021-2027,

CEL STRATEGICZNY 2: ROZWÓJ GOSPODARCZY WZMACNIAJĄCY KONKURENCYJNOŚĆ W REGIONIE

Podstawowym i bezpośrednim celem działań projektowanych w ramach powyższego celu strategicznego jest zwiększenie liczby miejsc pracy, a więc ograniczenie bezrobocia poprzez aktywne działania związane z poprawą warunków tworzenia miejsc pracy i zwiększania zatrudnienia. Celem pośrednim jest rozwój przedsiębiorczości, rozumiany zarówno jako zwiększanie liczby rejestrowanych podmiotów, jak i zwiększanie potencjału podmiotów już funkcjonujących.

Współczesny rozwój gospodarki opiera się na trzech głównych filarach, do których należą: marketing produktów i usług, tworzenie i rozwój innowacji oraz realizacja działań opartych na zasadach zrównoważonego rozwoju.

Wszystkie wymienione powyżej zagadnienia gospodarcze powinny współgrać z rozwojem przedsiębiorczości i przyczynić się do zwiększenia możliwości zatrudnienia na lokalnym rynku pracy w aspekcie głównych specjalizacji regionu. Aby zrealizować ten cel należy podjąć szereg działań wzmacniających potencjał przedsiębiorców oraz rolników co przyczyni się do zwiększenia zatrudnienia na lokalnym rynku pracy, a także pozwoli na rozwinięcie turystyki na terenie gminy. Dodatkowo z uwagi na potencjał oraz potrzebę kontynuacji budowania bogatej oferty turystycznej wzięto pod uwagę turystykę nie tylko rowerową i trasę międzynarodową EuroVelo10, ale również i wodną, w tym żeglarską i kajakową. W tym celu posłużyć ma rozbudowa ścieżek rowerowych i baz żeglarskich oraz budowa pomostów kajakowo-żeglarskich na rzekach Nogat, Szkarpa i Tuga. Powyższe pozwoli stworzyć wizerunek turystycznej gminy oraz rozwinąć ją w nowym kierunku. W powyższym celu pod uwagę wzięto również bieżącą likwidację barier uniemożliwiających rozwój turystyki w gminie.

CELE OPERACYJNE:

- 2.1. Rozwój przedsiębiorczości i tworzenie nowych miejsc pracy.**
- 2.2. Wzrost rolniczego potencjału gospodarczego.**
- 2.3. Rozwój turystyki i rekreacji oparte o walory kulturowe i lokalne produkty turystyczne.**

Cel operacyjny	Kierunek działań	Oczekiwane rezultaty planowanych działań	Wskaźniki i mierniki osiągnięcia działań (rok bazowy 2019)	Podmioty realizujące i współpracujące	Źródła finansowania
2.1 Rozwój przedsiębiorczości i tworzenie nowych miejsc pracy	1. Promocja terenów inwestycyjnych pod działalność gospodarczą oraz wyznaczenie nowych terenów i ich uzbrojenie 2. Aktualizacja studium i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na obszarze miasta i gminy 3. Lokalne zachęty i działania marketingowe ukierunkowane na przedsiębiorców 4. Wsparcie lokalnego rynku pracy 5. Współpraca w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego	• Zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej gminy • Rozwój przedsiębiorczości na terenie gminy • Zwiększenie potencjału inwestycyjnego i wprowadzenie ładu przestrzennego • Zwiększenie atrakcyjności lokalnego rynku pracy • Pozyskanie nowych inwestorów zewnętrznych • Poprawa warunków do prowadzenia działalności gospodarczej • Zmniejszenie bezrobocia na terenie gminy • Ożywienie gospodarcze gminy • Stworzenie nowych miejsc pracy • Wzmocnienie współpracy międzysektorowej	Liczba wyznaczonych terenów inwestycyjnych - 2 szt. Liczba opracowanych materiałów reklamowych- 5 szt. Liczba zaktualizowanych studiów- 2 Liczba zaktualizowanych planów zagospodarowania przestrzennego –5 Podmioty nowo zarejestrowane w rejestrze REGON wg formy prawnej i sekcji PKD 2007 (GUS dane za rok 2019 =178) - pożądana zmiana: wzrost o 20% Podmioty wpisane do rejestru REGON na 10 tys. ludności (GUS dane za rok 2019 =985) - pożądana zmiana: wzrost o 20% Liczba imprez targowych i wyjazdów promocyjnych – 10 szt. Liczba działań podejmowanych w celu zachęcenia podmiotów gospodarczych do lokalizowania inwestycji na terenie gminy -10 szt.	Gmina Nowy Dwór Gdański, organizacje pozarządowe z terenu gminy, mieszkańcy, osoby fizyczne i prawne prowadzące działalność gospodarczą,	środki własne gminy, środki krajowe, środki funduszy celowych, środki funduszy strukturalnych UE na lata 2021-2027, środki prywatne

2.2. Wzrost rolniczego potencjału gospodarczego	1. Wsparcie integracji producentów rolnych 2. Wsparcie i promocja przy tworzeniu produktów regionalnych i rozwoju agroturystyki 3. Zabieganie o realizację programów melioracyjnych i przeciwpowodziowych, w tym zapobieganiu suszy 4. Wspieranie działań proekologicznych w rolnictwie 5. Poprawa jakości gminnych dróg dojazdowych do pól i gospodarstw rolnych 6. Wsparcie działań zmierzających do wzrostu wiedzy rolników w tematyce ochrony środowiska i gospodarki wodnej ze szczególnym uwzględnieniem działań zmierzających do zmniejszenia zanieczyszczenia wód	• Samoorganizowanie się rolników dla ochrony i reprezentacji ich interesów zawodowych • Generowanie dodatkowych źródeł dochodu mieszkańców terenów wiejskich • Podwyższenie konkurencyjności i atrakcyjności lokalnych pól rolnych poprzez ograniczanie zawartości szkodliwych dla zdrowia substancji • Poprawienie stanu melioracji • Zwiększenie działań proekologicznych w rolnictwie • Poprawa stanu dróg dojazdowych do pól na terenie gminy w tym budowa nowych i modernizacja istniejących • Podnoszenie wiedzy rolników w zakresie ochrony środowiska i gospodarki wodnej	Liczba odbytych spotkań z producentami rolnymi z terenu gminy-2 spotkania rocznie Liczba utworzonych gospodarstw agroturystycznych na terenie gminy- 10 szt. Liczba nowych produktów regionalnych (szt.): wzrost o 2 szt. Liczba programów melioracyjnych i przeciwpowodziowych, w tym zapobieganiu suszy -2 szt. Udział nowo zarejestrowanych podmiotów sektora przetwórstwa rolno-spożywczego w ogólnej liczbie nowo zarejestrowanych podmiotów ogółem (dane GUS za 2019 r= 0,51 %) = wzrost do 1% Liczba zmodernizowanych dróg gminnych - 10 km Liczba odbytych szkoleń dla rolników na terenie gminy (ilość)- 2 na rok	Gmina Nowy Dwór Gdański, organizacje pozarządowe z terenu gminy, rolnicy, Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Ośrodek Doradztwa Rolniczego	środki własne gminy, środki krajowe, środki funduszy celowych, środki funduszy strukturalnych UE na lata 2021-2027, środki z LGD i LGR

2.3. Rozwój turystyki i rekreacji oparte o walory kulturowe i lokalne produkty turystyczne	1. Budowa, rozbudowa oraz dostosowanie obiektów turystycznych i rekreacyjnych do wzrastających potrzeb i wymagań mieszkańców i turystów 2. Udział gminy we wspólnych akcjach promocyjnych z podmiotami zewnętrznymi oraz promocja wydawnictw regionalnych 3. Rozwój infrastruktury rowerowej i wodnej oraz stworzenie zintegrowanego systemu ścieżek rowerowych i szlaków kajakowych oraz jego wspólna promocja z innymi gminami 4. Wspieranie tworzenia własnych rozpoznawalnych produktów turystycznych oraz wspieranie istniejących (np. Pętla Żuławska, Dzień Osadnika, Dni Żuław, konkursy KGW, dożynki itd.) i ich promocja 5. Współpraca z organizacjami i stowarzyszeniami w celu rozwoju turystyki i rekreacji 6. Renowacja zabytków oraz ich promocja	• Poszerzenie bazy noclegowej i gastronomicznej w celu rozwoju turystyki • Poprawa atrakcyjności przestrzeni publicznej • Zwiększenie liczby turystów • Rozbudowa infrastruktury rowerowej i wodnej na terenie gminy • Podniesienie komfortu jazdy na rowerze • Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa • Zmniejszenie emisji toksycznych składników spalin • Zwiększenie zainteresowania ofertą turystyczną i rekreacyjną gminy wśród turystów i mieszkańców oraz jej rozpoznawalność na zewnątrz • Rozbudowa oferty sportowo-rekreacyjnej dla mieszkańców • Zapewnienie dostępu do dobrej jakości usług społecznych • Utworzenie produktów turystycznych • Wzmocnienie współpracy z NGO • Poprawa stanu zabytków oraz ich wypromowanie	Liczba zmodernizowanych obiektów rekreacyjnych (szt., dane z UM) - 4 szt. Liczba wydanych materiałów informacyjnych dotyczących gminy (szt., dane z UM) - 2 ulotki/foldery Liczba aktywnych uczestników biorących udział w akcji „Rowerowy maj” (dane z UM za 2019 r=1 159) - wzrost o 30 % Długość wybudowanych ścieżek rowerowych (km, dane z UM) - 10 km Liczba utworzonych produktów turystycznych – 2 szt. Liczba nowych obiektów noclegowych- 5 szt. Liczba osób korzystających z powstałej infrastruktury -500 os./rok	Gmina Nowy Dwór Gdański, organizacje pozarządowe z terenu gminy, przedsiębiorstwa prywatne, sąsiednie jst	środki własne gminy, środki krajowe, środki funduszy celowych, środki funduszy strukturalnych UE na lata 2021-2027, środki z LGD i LGR

CEL STRATEGICZNY NR 3: ROZWÓJ PRZESTRZENNY ZWIĘKSZAJĄCY DOSTĘPNOŚĆ I SPÓJNOŚĆ TERYTORIALNĄ

Wysoki standard infrastruktury drogowej, komunikacyjnej jak i komunalnej, pozwala zapewnić wysoką jakość życia w gminie. Zmodernizowane, bezpieczne drogi oraz sprawnie działająca komunikacja zbiorowa, wpłyną na poczucie zadowolenia mieszkańców z życia. Racjonalne rozplanowanie przestrzenne inwestycji, zabudowań, szlaków komunikacyjnych, a także podnoszenie estetyki gminy przekłada się na komfort życia w gminie.

Istotnym narzędziem do realizacji powyższego celu w zakresie planowania przestrzennego, będzie poprawa stanu infrastruktury technicznej gminy jako elementów niezbędnych do rozwoju gospodarczego gminy.

Zapewnienie dobrego stanu środowiska naturalnego jest jednym z istotniejszych obszarów działania jednostki samorządu terytorialnego jaką jest gmina. Mieszkańcy lepiej czują się w gminie o czystym, zadbanym, pozbawionym zanieczyszczeń środowisku. Walory przyrodnicze i środowiskowe mogą być atutem, który zachęci turystów do odwiedzania gminy, a potencjalnych mieszkańców do osiedlania się na jej obszarze. W ramach realizacji celu, zwiększającego efektywność energetyczną i pozyskanie energii z odnawialnych źródeł energii, szczególnie istotne są kwestie promocji zastosowania rozwiązań proekologicznych w przedsiębiorstwach, w rolnictwie oraz gospodarstwach domowych.

Istotnym działaniem w ramach niniejszego celu jest również polepszenie efektu energetycznego w budynkach prywatnych oraz użyteczności publicznej poprzez wykorzystanie odnawialnych źródeł energii.

W ramach omawianego celu, należałoby również udoskonalić oraz rozwinąć infrastrukturę kulturową przyczyniając się do zwiększenia atrakcyjności przestrzennej gminy. Istotna jest również kwestia przestrzeni inwestycyjnej i turystycznej, w głównej mierze skupiając się na atrakcyjności zabudowy oraz wykorzystania potencjałów inwestycyjnych w tym obszarze.

CELE OPERACYJNE:

3.1. Poprawa dostępności komunikacyjnej.

3.2. Poprawa estetyki przestrzeni publicznej.

3.3. Poprawa stanu i jakości środowiska oraz ochrona przeciwpowodziowa.

3.4. Poprawa i rozwój infrastruktury.

Cel operacyjny	Kierunek działań	Oczekiwane rezultaty planowanych działań	Wskaźniki i mierniki osiągnięcia działań (rok bazowy 2019)	Podmioty realizujące i współpracujące	Źródła finansowania
3.1. Poprawa dostępności komunikacyjnej	1. Dostosowanie lokalnego systemu komunikacji publicznej do potrzeb mieszkańców 2. Rozwój i promocja elektromobilności oraz budowa infrastruktury towarzyszącej 3. Budowa, rozbudowa i modernizacja dróg gminnych oraz pozostałej infrastruktury przydrożnej 4. Działania zmierzające do rozpoczęcia procesu umożliwiającego budowę połączenia kolejowego Elbląg-Gdańsk przez Nowy Dwór Gdański oraz wspieranie modernizacji Żuławskiej Kolei Dojazdowej i rewitalizacji linii kolejowej nr 256 Szymankowo - Nowy Dwór Gdański 5. Wsparcie przy modernizacji drogi wojewódzkiej 502 6. Wzmocnienie współpracy z zarządcami dróg powiatowych i wojewódzkich w zakresie modernizacji infrastruktury drogowej na terenie gminy ze szczególnym uwzględnieniem terenów wiejskich	• Poprawa komfortu życia mieszkańców • Poprawa stopnia skomunikowania gminy pomiędzy miastem a obszarami wiejskimi oraz terenami inwestycyjnymi • Zwiększenie szans na pozyskanie nowych inwestorów • Zmniejszenie natężenia ruchu drogowego poprzez zastąpienie komunikacji samochodowej komunikacją rowerową i kolejową • Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców i turystów • Zmniejszenie kosztów energii elektrycznej poprzez wykorzystanie oświetlenia Led • Ograniczenie emisji spalin i innych szkodliwych związków do powietrza oraz ograniczenie hałasu pochodzącego z ruchu drogowego na terenie miasta • Zmniejszenie natężenia ruchu drogowego w kierunku Stegny w sezonie letnim • Poprawa stanu jakości dróg i bezpieczeństwa drogowego oraz rozbudowa sieci drogowej na terenie gminy w szczególności na nowych osiedlach	Liczba nowych połączeń autobusowych na terenie gminy- min. 2 połączenia dziennie w każdej miejscowości. Liczba sprzedanych biletów przez Żuławską Kolej Dojazdową (dane za rok 2019 =72,2 tys.) - wzrost o 10 % Liczba nowych lamp ulicznych z technologią Led- 80 szt. Liczba km modernizowanych i zbudowanych ścieżek rowerowych i ciągów pieszo-rowerowych – 10 km Liczba km modernizowanych i zbudowanych dróg i ulic – 20 km Liczba zmodernizowanych dróg wojewódzkich na terenie gminy- 1 szt. Liczba spotkań w sprawie modernizacji dróg na terenie gminy: 2 spotkania rocznie	Gmina Nowy Dwór Gdański, przedsiębiorstwa prywatne, Zarząd Dróg Wojewódzkich, Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad, samorządy gmin z terenu powiatu nowodworskiego, malborskiego, elbląskiego, PKP, Żuławska Kolej Dojazdowa	środki własne gminy, środki krajowe, środki funduszy celowych, środki funduszy strukturalnych UE na lata 2021-2027,

3.2. Poprawa estetyki przestrzeni publicznej	1. Rewaloryzacja przestrzeni publicznej oraz terenów wiejskich 2. Dbalność i rozwijanie terenów zielonych w gminie 3. Prace nad utworzeniem Parku Edukacyjnego Żuław - centrum szkoleniowe, edukacyjne oraz doradcze w zakresie ochrony przeciwpowodziowej i historycznej Żuław	• Poprawa estetyki przestrzeni i ochrona ładu przestrzennego • Zadbane zielenie miejska oraz utworzenie nowych miejsc • Zwiększenie dostępności przestrzeni publicznej i terenów zieleni • Poprawa atrakcyjności przestrzeni obszarów wiejskich • Ożywienie społeczno-gospodarcze terenów zrewitalizowanych • Wzrost atrakcyjności turystycznej gminy • Promocja gminy • Rozbudowa oferty edukacyjno-doradczej	Ilość zrewaloryzowanych obszarów na terenie gminy (szt., dane z UM) - pożądana zmiana: wzrost o 2 szt. Liczba posadzonych drzew – 2000 szt. Liczba zrewitalizowanych miejsc zielonych - 4 szt. Udział parków, zieleni i terenów zieleni osiedlowej w powierzchni ogółem wskaźniki (dane z GUS za 2019 r. = 0,2%) -0.2%	Gmina Nowy Dwór Gdański, prywatne podmioty, mieszkańcy, organizacje pozarządowe	środki własne gminy, środki krajowe, środki funduszy celowych, środki funduszy strukturalnych UE na lata 2021-2027,

3.3. Poprawa stanu i jakości środowiska oraz ochrona przeciwpowodziowa	1. Podejmowanie działań zmierzających do przywrócenia żeglowności na Tudze, 2. Promocja małej retencji na terenie gminy 3. Przeciwdziałanie i zapobieganie skutkom klęsk żywiołowych i katastrof oraz wspieranie służb ratowniczych oraz rozwijanie nowoczesnego i sprawnego systemu zarządzania kryzysowego 4. Budowa nowej siedziby OSP w Nowym Dworze Gdańskim 5. Wsparcie mieszkańców w realizacji działań proekologicznych oraz kształtowanie postaw proekologicznych 6. Doskonalenie systemu segregacji odpadów zmierzający do optymalizacji kosztów oraz likwidacja dzikich wysypisk 7. Ograniczenie zagrożeń powodziowych oraz wspieranie programów zabezpieczenia przeciwpowodziowego Żuław 8. Wsparcie działań zmierzających do poprawy efektywności energetycznej budynków oraz ich estetyzacja	• Zwiększenie ilości wody zatrzymywanej na terenie gminy • Rozwinięta oferta turystyki wodnej • Poprawa warunków bezpieczeństwa, komfortu i stanu zdrowia mieszkańców • Zmniejszenie negatywnego wpływu na środowisko źródeł wytwarzających energię elektryczną i ciepłą oraz zwiększenie liczby gospodarstw domowych ogrzewanych ekologicznymi źródłami ciepła • Spadek emisji gazów cieplarnianych • Wzrost wiedzy i świadomości ekologicznej wśród mieszkańców • Eliminacja dzikich wysypisk śmieci oraz zmniejszenie kosztów gospodarki odpadami • Poprawa jakości powietrza i gleb oraz redukcja hałasu • Poprawa bezpieczeństwa przeciwpowodziowego • Wzrost jakości usług świadczonych przez OSP • Poprawa efektywności energetycznej budynków	Liczba działań promujących turystykę wodną- 4 szt. Liczba wybudowanych obiektów bezpieczeństwa publicznego- 1 szt. Zużycie wody na 1 mieszkańca (GUS dane za 2019 = 50,1 m³) - spadek o 10 % Liczba przeprowadzonych wydarzeń proekologicznych w ciągu roku (UM)- 2 szt. rocznie Liczba wybudowanych przydomowych oczyszczalni ścieków-60 szt. Odpady zebrane selektywnie w relacji do ogółu odpadów (dane GUS za 2019 r. ogółem=22,5%) – wzrost do 35% Liczba dzikich wysypisk śmieci (UM dane za rok 2019 = 6) - spadek o 50% Liczba nowych instalacji fotowoltaicznych – 50 szt. Liczba wymienionych kotłów/pieców opalanych węglem-80 szt. Liczba budynków użyteczności publicznej poddanych termomodernizacji- 4 szt.	Organizacje pozarządowe działające w sektorze OZE, rolnicy, przedsiębiorcy, mieszkańcy, RZGW w Gdańsku	środki własne gminy, środki krajowe, środki funduszy celowych, środki funduszy strukturalnych UE na lata 2021-2027,

3.4. Poprawa i rozwój infrastruktury	1. Budowa, rozbudowa i modernizacja urządzeń i infrastruktury zaopatrzenia w wodę, odprowadzania ścieków i oczyszczania ścieków 2. Budowa, rozbudowa i modernizacja sieci ciepłowniczej wraz z wykorzystaniem alternatywnych ograniczających emisję źródeł ciepła 3. Rozwój i modernizacja sieci elektroenergetycznych 4. Rozwój sieci gazowej na terenie gminy 5. Rozwój kanalizacji deszczowej w celu zabezpieczenia miasta przed ulewami i opadami atmosferycznymi oraz rozwój systemu retencjonowania wód opadowych 6. Podejmowanie działań w celu rozwoju instalacji odnawialnych źródeł energii na terenie gminy w tym ferm wiatrowych 7. Podejmowanie działań w celu rozwoju sieci Internetu szerokopasmowego oraz usprawnienie i upowszechnianie elektronicznej drogi dostępu do usług e-administracji	• Poprawa warunków życia mieszkańców • Rozwój kanalizacji sanitarnej oraz deszczowej • Polepszenie jakości środowiska wodnego dzięki zmniejszeniu niekontrolowanego odpływu ścieków • Rozwinięcie sieci ciepłowniczej, gazowej i elektroenergetycznej • Poprawa atrakcyjności inwestycyjnej oraz osiedleńczej gminy • Zapewnianie mieszkańcom gminy dostępu do wody wysokiej jakości oraz poprawa jakości oczyszczanych ścieków • Wprowadzenie zrównoważonego gospodarowania wodami opadowymi • Rozwój odnawialnych źródeł energii na terenie gminy • Zwiększenie dostępności mieszkańców i przedsiębiorców do szerokopasmowego Internetu • Poprawa usług administracji publicznej	Poziom skanalizowania gminy (GUS, wartość bazowa rok 2019 =66,5%) - wzrost do 5% Budowa lokalnych oczyszczalni ścieków – 5 miejscowości Odsetek mieszkańców gminy korzystający z gazu ziemnego (GUS, wartość bazowa rok 2019 =31,7 %) - wzrost o 5 % Długość sieci kanalizacyjnej w relacji do długości sieci wodociągowej (dane GUS za 2019 r=40,22 %) -zachowanie relacji Liczba nowych budynków mieszkalnych podłączona do sieci elektroenergetycznych - 40 szt. Długość modernizowanej i wybudowanej kanalizacji deszczowej- do 5 km Liczba nowych instalacji fotowoltaicznych – 50 szt. Liczba podjętych działań w celu rozwoju sieci Internet- 2 spotkania Udział % pism wysłanych elektronicznie do pism wysyłanych w wersji papierowej przesłanych do UM (dane z UM za 2019 =15,6%) = wzrost do 40 %	Gmina Nowy Dwór Gdański, SZOP, CWŻ, mieszkańcy, podmioty prywatne	środki własne gminy, środki krajowe, środki funduszy celowych, środki funduszy strukturalnych UE na lata 2021-2027, środki z LGD i LGR, Polska Spółka Gazownictwa, Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o., Polska Grupa Energetyczna,

7. RAMY FINANSOWE I ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Gmina Nowy Dwór Gdański analizuje na bieżąco możliwości pozyskiwania zewnętrznych źródeł finansowania swoich działań przewidzianych w dokumencie strategicznym. Do analizy źródeł finansowania przedsięwzięć przewidzianych w Strategii Rozwoju Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2021-2030 oprócz środków własnych gminy będą brane pod uwagę w szczególności:

- a) fundusze unijne dostępne w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Społecznego, Inicjatyw Wspólnotowych oraz w ramach Wspólnej Polityki Rolnej (Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich),
- b) programy rządowe, np. Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg, Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych, Polski Ład.
- c) programy finansowane ze środków Samorządu Województwa Pomorskiego,
- d) inne fundusze międzynarodowe np. Fundusze Norweskie, Program Współpracy Transgranicznej Polska-Rosja,
- e) środki funduszy celowych np. Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej czy Funduszu Sprawiedliwości,
- f) środki sektora pozarządowego oraz środki prywatne w ramach partnerstwa publiczno – prywatnego,
- g) kredyty bankowe, pożyczki oraz inne instrumenty finansowe rynku kapitałowego.

Pozyskanie środków na realizację Strategii Rozwoju Gminy Nowy Dwór Gdański 2021-2030 odbywać się będzie poprzez wykorzystanie powyższych instrumentów finansowych oraz środków własnych gminy pochodzących w szczególności z dochodów pochodzących z udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych (PIT) oraz podatku od nieruchomości. W realizacji działań ujętych w Strategii zaangażowane będą jednostki organizacyjne Gminy Nowy Dwór Gdański oraz Referaty Urzędu Miejskiego, które to będą wykonywać zadania w ramach bieżącej działalności. Jednakże część zadań przewidzianych w Strategii realizowanych będzie wspólnie m.in. z gminami ościennymi, powiatem nowodworskim, województwem pomorskim oraz stowarzyszeniami w szczególności tymi, których członkiem jest Gmina Nowy Dwór Gdański.

Biorąc pod uwagę okres obowiązywania strategii należy przyjąć, że finansowanie zadań obejmować będzie nowy okres ram finansowych na lata 2021 – 2027 oraz dalsze okresy finansowe.

Do określenia ram finansowych dla działań strategicznych posłuży budżet Gminy Nowy Dwór Gdański oraz Wieloletnia Prognoza Finansowa, która została uchwalona Uchwałą Rady Miejskiej w Nowym Dworze Gdańskim Nr 253/XXX/2020 z dnia 21 grudnia 2020 r. w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2021-2047. Nadwyżka operacyjna będzie utrzymywana w taki sposób, aby nie zagrażać dyscyplinie finansów publicznych oraz aby gmina mogła terminowo spłacać wcześniej zaciągnięte zobowiązania finansowe.

Dochody majątkowe oraz pozostałe środki będą przeznaczone na działania przewidziane w Strategii Rozwoju Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2021-2030. Natomiast długoterminowe cele operacyjne swoje odzwierciedlenie znajdą w wieloletniej prognozie finansowej. Poniższa tabela przedstawia prognozę wysokości dochodów i wydatków w latach 2021-2030, które to zostały ujęte w Uchwale Nr 253/XXX/2020 Rady Miejskiej w Nowym Dworze Gdańskim z dnia 21 grudnia 2020 r. w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2021-2047. W WPF przewidziano dochody ogółem łącznie w latach 2021-2030 na poziomie blisko 780 mln złotych przy wydatkach ogółem 774 mln złotych. Przewiduje się, iż dochody z tytułu wpływu z podatku dochodowego od osób fizycznych wyniosą w okresie 10 lat około 118 mln zł, natomiast z tytułu podatku od nieruchomości blisko 80,6 mln zł.

Tabela nr 4. Prognozowane środki budżetowe w okresie realizacji Strategii Rozwoju Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2021-2030.

Wyszczególnienie	Dochody ogółem	z tego:		Wydatki ogółem	Rozchody
		dochody z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych	podatek od nieruchomości		
2021	83 962 388,00	11 661 986,00	8 196 529,00	89 799 236,00	2 027 726,00
2022	77 696 999,00	11 500 000,00	8 000 000,00	77 627 525,00	1 527 223,00
2023	78 000 000,00	11 700 000,00	8 000 000,00	75 817 600,00	2 182 400,00
2024	78 500 000,00	11 800 000,00	8 100 000,00	75 690 623,00	2 809 377,00
2025	78 000 000,00	11 800 000,00	8 100 000,00	75 680 400,00	2 319 600,00
2026	78 000 000,00	11 800 000,00	8 000 000,00	75 520 400,00	2 479 600,00
2027	78 000 000,00	11 800 000,00	8 000 000,00	75 530 400,00	2 469 600,00
2028	78 700 000,00	12 000 000,00	8 100 000,00	76 120 400,00	2 579 600,00
2029	78 700 000,00	12 000 000,00	8 100 000,00	76 120 400,00	2 579 600,00
2030	78 700 000,00	12 000 000,00	8 100 000,00	76 120 400,00	2 579 600,00
Razem	788 259 387,00	118 061 986,00	80 696 529,00	774 027 384,00	23 554 326,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Uchwały Nr 253/XXX/2020 Rady Miejskiej w Nowym Dworze Gdańskim z dnia 21 grudnia 2020 r. w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2021-2047.

Potencjał inwestycyjny Gminy Nowy Dwór Gdański w okresie realizacji Strategii szacowany jest na poziomie 30 mln zł. Projekty i zadania w ramach Strategii Rozwoju Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2021-2030 będą realizowane w różnych okresach czasowych.

8. MODEL STRUKTURY FUNKCJONALNO-PRZESTRZENNEJ GMINY NOWY DWÓR GDAŃSKI

Struktura przestrzenna Gminy Nowy Dwór Gdański to system powiązanych ze sobą elementów zagospodarowania, które tworzą całość funkcjonalno-przestrzenną.

Wpływ na kształt modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy mają uwarunkowania wynikające z położenia gminy, dotychczasowego przeznaczenia i użytkowania terenu, stanu środowiska przyrodniczego, stanu dziedzictwa kulturowego, wyposażenia w elementy infrastruktury technicznej i komunikacyjnej.

Ponadto wpływ na kształt modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej gminy jak również dalszy rozwój ma położenie jej w Obszarze Metropolitalnym Gdańsk- Gdynia- Sopot.

Nowy Dwór Gdański jako ośrodek miejski w modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej Obszaru Metropolitalnego Gdańsk-Gdynia-Sopot łącznie z innymi ośrodkami tworzy policentryczną sieć ośrodków różnej rangi wzmacniających procesy równoważenia rozwoju obszaru metropolitalnego, w większości położonych w zasięgu pasm rozwojowych metropolitalnych korytarzy transportowych. Zgodnie z przyjętym modelem struktury funkcjonalno-przestrzennej Obszaru Metropolitalnego Gdańsk-Gdynia-Sopot, Gmina Nowy Dwór Gdański wraz z Elblągiem stanowi główny ośrodek rozwoju pasma elbląskiego wpisującego się we wschodnią część ponadregionalnego korytarza transportowego północnego, uwarunkowanego przebiegiem drogi nr S7 oraz drogi wodnej Szkarpawy.

Model struktury funkcjonalno-przestrzennej Gminy Nowy Dwór Gdański uwzględnia zasadę ciągłości realizacji polityk społeczno-gospodarczych i przestrzennych oraz uwzględnia regionalną politykę rozwoju określoną w dokumentach strategicznych.

W strukturze funkcjonalno-przestrzennej Gminy Nowy Dwór Gdański wyróżnia się:

- 1) Ośrodek miejski miasto Nowy Dwór Gdański pełniący funkcję ośrodka lokalnego o oddziaływaniu ponadgminnym – kluczowe dla tożsamości gminy, pełniący rolę miasta powiatowego skupiający główne usługi administracyjne istotne ze względu na obsługę mieszkańców miasta i gminy oraz sąsiednich gmin wiejskich. Stanowi obszar wskazany do koncentracji funkcji podstawowych oraz usługowych, rozwoju funkcji specjalistycznych, wzmacniania i rozwoju funkcji społeczno-gospodarczych, kontynuacji i uzupełniania zabudowy.
- 2) Ośrodki wiejskie (miejscowości gminne) – pełniące rolę obszarów skupiających podstawowe usługi dla ludności, powiązane wewnątrznie z ośrodkiem miejskim.
- 3) Potencjalne obszary dla rozwoju funkcji gospodarczych - obszary mające stanowić kluczową rolę dla rozwoju gospodarczego gminy. Stanowiące tereny o dobrej lokalizacji, położone w zasięgu do 3 km od istniejących węzłów drogi ekspresowej S7 ukierunkowane na rozwój pozarolniczej działalności produkcyjno-usługowej.
- 4) Elementy środowiska przyrodniczego, w których zawierają się m. in.:
 - Obszary Natura 2000;
 - Otulina Parku Krajobrazowego „Mierzeja Wiślana”;
 - Obszary chronionego krajobrazu rzeki Szkarpawy i Tugi oraz rzeki Nogat;
 - Korytarze ekologiczne;

- Tereny wód śródlądowych.
- 5) Elementy środowiska kulturowego – stanowiące o tożsamości gminy i regionu.
 - 6) Elementy infrastruktury komunikacyjnej i technicznej - kształtujące sieć powiązań wewnętrznych i zewnętrznych, w tym:
 - drogi krajowe i wojewódzkie oraz linie kolejowe – realizujące zewnętrzne powiązania transportowe obszaru i stanowiące główny szkielet sieci transportowej;
 - drogi powiatowe i gminne – realizujące wewnętrzne powiązania transportowe, uzupełniające sieć dróg krajowych i wojewódzkich;
 - system elektroenergetyczny – linie elektroenergetyczne NN, WN decydujące o bezpieczeństwie energetycznym obszaru.
 - 7) Obszary szczególnego zagrożenia powodzią, na których obowiązują ograniczenia w zagospodarowaniu, zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz.U. 2021, poz. 624).
 - 8) Tereny rolniczej przestrzeni produkcyjnej – charakteryzujące się bardzo dobrymi warunkami agroekologicznymi, co sprzyja prowadzeniu intensywnego rolnictwa i funkcji towarzyszących.

MODEL STRUKTURY FUNKCJONALNO –PRZESTRZENNEJ GMINY NOWY DWÓR GDAŃSKI

LEGENDA

- GRANICA OPRACOWANIA/GRANICA GMINY
- GRANICE MIEJSCOWOŚCI

- KIERUNKI ZEWNĘTRZNYCH POWIĄZAŃ FUNKCJONALNYCH SIECI TRANSPORTOWEJ, POWIĄZAŃ GOSPODARCZYCH

- KIERUNKI ZEWNĘTRZNYCH POWIĄZAŃ ŚRODOWISKOWYCH

- GŁÓWNY OŚRODEK MIEJSKI/OŚRODEK LOKALNY O ODDZIAŁYWANIU PONADGMINNYM

- OŚRODKI WIEJSKIE

- POTENCJALNE OBSZARY DLA ROZWOJU FUNKCJI GOSPODARCZYCH W OBRĘBIE WĘZŁA DROGI EKSPRESOWEJ S7

- ISTNIEJĄCE ELEKTROWNIE WIATROWE

TERENY ISTNIEJĄCEGO ZAGOSPODAROWANIA

- ZABUDOWA MIESZKANIOWA/ZAGRODOWA
- ZABUDOWA WIELORODZINNA
- TERENY ZABUDOWY USŁUGOWEJ (W TYM: OŚWIATY, SPORTU I)
- TERENY PRODUKCYJNE/SKŁADÓW
- TERENY ZABUDOWY INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ
- TERENY CZYNNYCH CMENTARZY
- TERENY PLACÓW I PARKINGÓW
- TERENY OGRODÓW DZIAŁKOWYCH/SADÓW
- TERENY ROŚLINNOŚCI SZUWAROWEJ
- TERENY LEŚNE ORAZ ZADRZEWIONE
- TERENY ROLNICZEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ

INFRASTRUKTURA TECHNICZNA I KOMUNIKACYJNA

- PRZYSTANEK ZINTEGROWANY WRAZ ZE STREFĄ ODDZIAŁYWA

UKŁAD KOMUNIKACYJNY

- DROGA EKSPRESOWA
- DROGA KLASY GŁÓWNEJ
- DROGA KLASY ZBIORCZEJ
- DROGA KLASY LOKALNEJ
- LINIA ELEKTROENERGETYCZNA NN 400 KV WRAZ Z PASEM TECHNC
- LINIA ELEKTROENERGETYCZNA WN 110 KV WRAZ Z PASEM TECHNC

ELEMENTY ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

- NATURA 2000 (ZALEW WIŚLANY I MIERZEJA WIŚLANA) PLH280007
- NATURA 2000 (ZALEW WIŚLANY) PLB280010
- OTULINA PARKU KRAJOBRAZOWEGO "MIERZEJA WIŚLANA"
- OBSZAR CHRONIONEGO KRAJOBRAZU RZEKI SZKARPAWY I TUGI O

KORYTARZE EKOLOGICZNE

- DOLINY NOGATU
- DOLINY SZKARPAWY
- NADZALEWOWY
- POMNIKI PRZYRODY

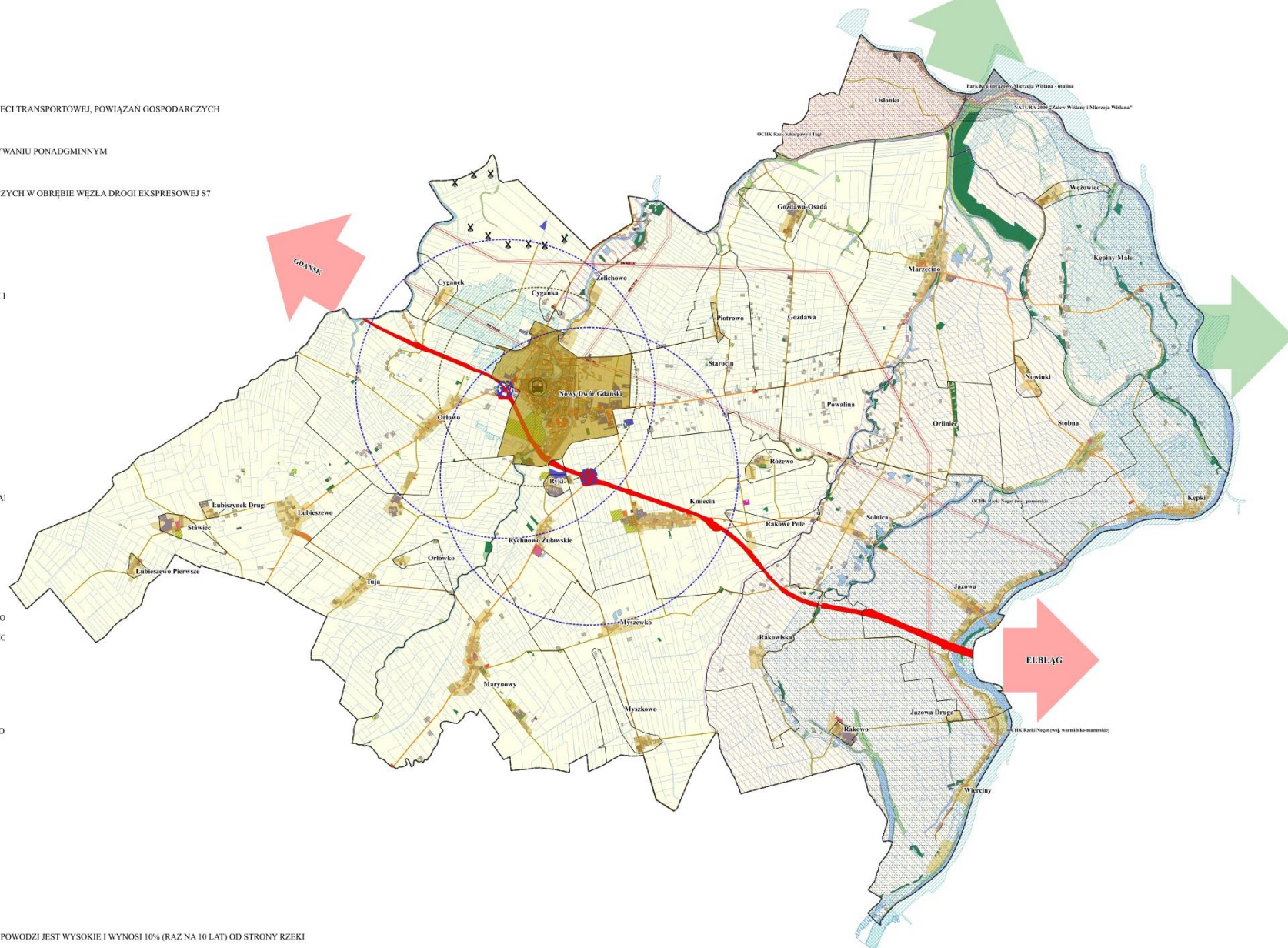
TEREN WÓD ŚRÓDLĄDOWYCH

ELEMENTY ŚRODOWISKA KULTUROWEGO

- OBSZARY CENNE KULTUROWO
- OBIEKTY CENNE KULTUROWO

OBSZARY SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ

- OBSZARY, NA KTÓRYCH PRAWDOPODOBIEŃSTWO WYSTĄPIENIA POWODZI JEST WYSOKIE I WYNOŚI 10% (RAZ NA 10 LAT) OD STRONY RZEKI
- OBSZARY, NA KTÓRYCH PRAWDOPODOBIEŃSTWO WYSTĄPIENIA POWODZI JEST ŚREDNIE I WYNOŚI 1% (RAZ NA 100 LAT) OD STRONY RZEKI
- OBSZARY, NA KTÓRYCH PRAWDOPODOBIEŃSTWO WYSTĄPIENIA POWODZI JEST ŚREDNIE I WYNOŚI 1% (RAZ NA 100 LAT) OD STRONY MORZA

9.REKOMENDACJE W ZAKRESIE KSZTAŁTOWANIA I PROWADZENIA POLITYKI PRZESTRZENNEJ NA TERENIE GMINY

Mając na uwadze elementy i obszary tworzące strukturę funkcjonalno-przestrzenną gminy Nowy Dwór Gdański określa się poniższe ustalenia i rekomendacje:

1. Ośrodek miejski - miasto Nowy Dwór Gdański:

- Kształtowanie struktury przestrzennej w sposób zapewniający wysoką jakość życia mieszkańców, dla przedsiębiorców jako miejsce atrakcyjne do lokowania i prowadzenia biznesu;
- Zapewnienie odpowiedniej dostępności terenów mieszkaniowych do podstawowych usług publicznych, transportu zbiorowego, przestrzeni publicznych, w tym przestrzeni otwartych - przy czym przez odpowiednią dostępność należy rozumieć wzajemne rozmieszczenie funkcji mieszkaniowych oraz funkcji związanych z ich bezpośrednią obsługą, zapewniające dojście piesze i dojazd rowerem w sposób: bezpieczny oraz możliwie najkrótszy;
- Zapewnienie odpowiedniej dostępności terenów mieszkaniowych do infrastruktury technicznej (w szczególności do sieci wodociągowej, kanalizacyjnej oraz energetycznej) warunkującej poziom życia zgodny ze współczesnymi standardami cywilizacyjnymi;
- Podnoszenie wizerunku miasta poprzez kształtowanie centrum jako przestrzeni o wysokich wartościach estetycznych i kompozycyjnych;
- Podejmowanie działań rewitalizacyjnych poprzez modernizację tkanki miejskiej;
- Zapewnienie dobrej dostępności komunikacyjnej (układ drogowy, komunikacja zbiorowa, infrastruktura piesza i rowerowa, węzeł przesiadkowy);
- Ochrona i poprawa stanu podstawowych komponentów środowiska przyrodniczego zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju.

2. Ośrodki wiejskie (miejscowości gminne):

- Rekomenduje się pierwszeństwo wykorzystania obszarów istniejącego zagospodarowania oraz ograniczania rozwoju osadnictwa na terenach otwartych, polegająca na:
 - regeneracji obszarów zdegradowanych, w szczególności poprzez rewitalizację oraz inne działania mające na celu przywrócenie im utraconych walorów lub/i nadanie nowych funkcji (modernizacja, rewaloryzacja, adaptacja, rekultywacja, remediacja itd.);
 - uzupełnianiu i kontynuacji obszarów o w pełni wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej, z zapewnieniem standardów uwzględniających aspekty użytkowe, kulturowe i ekologiczne środowiska zamieszkania i pracy;
 - otwieraniu nowych terenów pod rozwój osadnictwa na podstawie uzasadnionej potrzeby;

- Zapewnienie odpowiedniej dostępności terenów mieszkaniowych do infrastruktury technicznej (w szczególności do sieci wodociągowej, kanalizacyjnej oraz energetycznej) warunkującej poziom życia zgodny ze współczesnymi standardami cywilizacyjnymi;
- Zapewnienie dobrej dostępności komunikacyjnej m.in. poprzez układ dróg publicznych, rowerowe połączenia z miastem wzdłuż ciągów drogowych;
- Wspieranie rozwoju gospodarczego;
- Kształtowanie zieleni m.in. poprzez powiązanie z usługami sportu i rekreacji;
- Zdefiniowanie reprezentacyjnej części wnętrza urbanistycznego większych wsi, utworzenie przestrzeni publicznej stanowiącej miejsce reprezentacyjne;
- Niwelowanie potencjalnych konfliktów przestrzennych poprzez kształtowanie prawidłowych relacji pomiędzy zabudową związaną z produkcją rolną a zabudową mieszkaniową.

3. Obszary rozwoju funkcji gospodarczych:

- Zapewnienie połączenia z zewnętrznym układem komunikacyjnym;
- Uzbieranie terenów proporcjonalnie do stopnia możliwego zainwestowania i zagospodarowania;
- Wzmacnianie potencjału wewnętrznego, wynikającego ze specyfiki położenia i charakteru obszaru.

4. Środowisko przyrodnicze

- Wykorzystanie potencjału sieci rzek i kanałów do rozwoju turystyki wodnej;
- Zachowanie i kształtowanie spójności regionalnego systemu ekologicznego, w skład którego wchodzi istniejące obszary chronione oraz obszary potencjalne do objęcia ochroną (cenne przyrodniczo), a także system płatów i korytarzy ekologicznych;
- Zachowanie ciągłości przestrzennej i funkcjonalnej ekosystemów leśnych i dolinnych (zwłaszcza w obszarach korytarzy ekologicznych) w miejscach przecięcia z infrastrukturą transportową o charakterze barier antropogenicznych – w szczególności dróg klas: A, S i GP oraz linii kolejowych – za pomocą wyznaczania i budowy przejść dla zwierząt oraz stosowania nietransparentnych ekranów osłonowych na trasach migracji ptaków;
- Zachowanie trwałości gruntów leśnych oraz naturalnych cieków i zbiorników wodnych, w granicach korytarzy ekologicznych, przy zachowaniu ich dotychczasowego gospodarczego wykorzystania, z uwzględnieniem uzasadnionej potrzeby ich przeznaczenia na cele publiczne;
- Ograniczanie stosowania indywidualnych systemów zbierania i oczyszczania ścieków bytowych na obszarach aglomeracji ściekowych.

5. Środowisko kulturowe

- Utrzymanie w dobrym stanie zasobów dziedzictwa kulturowego objętych ochroną konserwatorską prawną (rejestr zabytków) oraz ustawową (ewidencja zabytków), w szczególności zabytkowych układów ruralistycznych;

- Ekspozowanie w przestrzeni potencjałów kulturowych oraz wykorzystanie dla potrzeb turystyki poprzez:
 - Włączenie do programów rozwoju turystyki: obiektów muzealnych, zespołów sakralnych, zabytków techniki, budynków użyteczności publicznej;
 - Zagospodarowanie w formie szlaków turystycznych lub tras rowerowych historycznych szlaków handlowych, kulturowych.

6. Infrastruktura komunikacyjna i techniczna

- Dalszy rozwój infrastruktury transportowej w wymiarze jakościowym i ilościowym zapewniającej sprawność powiązań komunikacyjnych;
- Hierarchizacja sieci dróg ponadregionalnych i regionalnych według klas określających minimalne wymagania techniczne i przestrzenne usytuowania drogi;
- Podwyższanie parametrów użytkowych i stanu technicznego istniejących dróg;
- Rozwój infrastruktury rowerowej poprzez kształtowanie ponadregionalnych i regionalnych tras rowerowych;
- Kształtowanie spójnego systemu publicznego transportu zbiorowego zapewniającego zewnętrzną i wewnętrzną dostępność komunikacyjną;
- Zaopatrzenie w wodę oraz odprowadzanie ścieków komunalnych na terenach przeznaczonych na rozwój zabudowy poprzez rozwiązania zbiorcze lub grupowe;
- Wspieranie rozwoju sieci teleinformatycznych, w tym szerokopasmowych i systemów łączności bezprzewodowej;
- Poprawę stabilności zaopatrzenia w energię z wykorzystaniem energii ze źródeł odnawialnych.

7. Obszary szczególnego zagrożenia powodzią

- Ochrona istniejącego systemu wałów rzeki Nogat i rzeki Tugi;
- Ochrona istniejącego systemu odwodnienia terenu w zakresie kanałów i rowów podstawowych oraz stacji pomp;
- Przeciwdziałanie nadmiernemu uszczelnianiu terenów zurbanizowanych.

8. Tereny rolniczej przestrzeni produkcyjnej

- Należy chronić przed zabudową tereny otwarte nie wskazane do zainwestowania, mające istotne znaczenie krajobrazowe w systemie przyrodniczym gminy oraz terenów o najwyższych klasach bonitacyjnych, poprzez niedopuszczenie do rozpraszania zabudowy;
- W celu wykorzystania walorów dobrej jakości środowiska naturalnego oraz przydatności rolniczej gleby proponuje się w szczególności dla mniejszych gospodarstw przestawienie produkcji na produkcję żywności ekologicznej, a także rozwój coraz bardziej modnej i rozwijającej się agroturystyki, wykorzystanie starych i nieużytkowanych zagród do rozwoju różnych form turystyki;
- Możliwe przekształcenia gruntów rolnych w szczególności słabszych klas bonitacyjnych w tereny o innym użytkowaniu, jak produkcja energii ze źródeł odnawialnych.

10.OBSZARY STRATEGICZNEJ INTERWENCJI OKREŚLONE W STRATEGII WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO 2030

Zgodnie z zapisami Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030 (Załącznik do uchwały nr 376/XXXI/21 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 12 kwietnia 2021 roku) wskazuje się planowane obszary strategicznej interwencji w odniesieniu do elementów tworzących model struktury funkcjonalno-przestrzennej ustalony w PZPWP 2030 wraz z zakresem planowanych działań. Gmina Nowy Dwór Gdański wpisuje się we wskazane poniżej elementy tworzące model struktury funkcjonalno-przestrzennej PZPWP 2030 w stosunku do których wskazuje się zakres działań w ramach kluczowej interwencji tj.;

1. Regionalny system obszarów chronionych i powiązań ekologicznych, na który składają się prawne formy ochrony przyrody oraz korytarze ekologiczne o znaczeniu ponadregionalnym, regionalnym i subregionalnym, pozwalające zapewnić odpowiednie warunki dla zachowania i odtwarzania bioróżnorodności.

Zakres działań w ramach kluczowej interwencji:

- Ochrona i poprawa stanu zasobów przyrodniczo-krajobrazowych oraz różnorodności biologicznej, a także rozwój terenów zieleni;
 - Zapewnienie wody pitnej dobrej jakości oraz rozwój i unowocześnianie gospodarki ściekowej i osadowej w sektorze komunalnym;
 - Redukcja presji działalności gospodarczej i sieci osadniczej na środowisko;
 - Doskonalenie narzędzi monitorowania stanu środowiska, zagrożeń naturalnych i szybkiego alarmowania;
 - Zachowanie i upowszechnienie dziedzictwa kulturowego materialnego i niematerialnego;
 - Poprawa jakości, kompleksowości i dostępności oferty czasu wolnego, w tym turystycznej, sportowej i kulturalnej dla mieszkańców i turystów;
 - Rozwój współpracy wszystkich interesariuszy w oparciu o modele zarządzania ruchem turystycznym;
2. Zhierarchizowana policentryczna sieć ośrodków osadniczych (miejskich), w tym ich obszarów funkcjonalnych (miejskich wraz z obszarami wiejskimi w strefach bezpośredniego oddziaływania miast), którą tworzą:
(...).
- e) pozostałe ośrodki o znaczeniu ponadgminnym i lokalnym, w tym ośrodki gminne na obszarach wiejskich równoważące rozwój.

Zakres działań w ramach kluczowej interwencji obejmuje:

- Adaptacja do zmian klimatu oraz wzrost odporności na negatywne skutki zmian klimatu, w szczególności: zabezpieczenie przed powodzią i suszą, w tym ochrona terenów naturalnej retencji wodnej, zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych oraz rozwój błękitno-zielonej infrastruktury;
- Ochrona i poprawa stanu zasobów przyrodniczo-krajobrazowych oraz różnorodności biologicznej, a także rozwój terenów zieleni;

- Zapobieganie powstawaniu odpadów, ponowne użycie oraz maksymalizacja skali recyklingu odpadów;
- Zagospodarowanie odpadów medycznych i weterynaryjnych, a także innych niebezpiecznych;
- Zapewnienie wody pitnej dobrej jakości oraz rozwój i unowocześnianie gospodarki ściekowej i osadowej w sektorze komunalnym;
- Doskonalenie narzędzi monitorowania stanu środowiska, zagrożeń naturalnych i szybkiego alarmowania;
- Rozwój OZE, m.in. poprzez wzmacnianie energetyki obywatelskiej, w tym w połączeniu z likwidacją źródeł tzw. niskiej emisji, a także tworzenie wysp energetycznych, klastrów energii oraz spółdzielni energetycznych;
- Poprawa jakości powietrza, w tym eliminacja smogu poprzez rozwój gospodarki niskoemisyjnej w sektorze publicznym, mieszkalnictwie, energetyce (kogeneracja wraz z miejskimi systemami ciepłowniczymi oraz usługi zapewniania komfortu termicznego w budynkach) oraz przedsiębiorstwach;
- Kształtowanie współodpowiedzialności mieszkańców za ich stan zdrowia;
- Intensyfikacja działań profilaktycznych w zakresie chorób cywilizacyjnych i innych chorób zmiennych epidemiologicznie, w tym z wykorzystaniem potencjału pracodawców oraz NGO;
- Rozwój usług e-zdrowia, w tym telemedycyny;
- Dostosowanie zasobów organizacyjnych ochrony zdrowia i ich funkcji do rzeczywistych potrzeb (kadry, usługi, infrastruktura, sprzęt medyczny);
- Deinstytucjonalizacja usług zdrowotnych, zwłaszcza w psychiatrii i opiece długoterminowej;
- Upowszechnianie opieki koordynowanej i środowiskowej oraz współdziałania opieki zdrowotnej z systemem usług społecznych;
- Rozbudowa szerokopasmowej infrastruktury dostępowej (ostatniej mili);
- Poprawa dostępności i jakości oferty edukacji przedszkolnej;
- Rozwój edukacji regionalnej i etnicznej;
- Skuteczna i trwała integracja imigrantów, w tym poprzez działania z obszaru edukacji, kultury, zdrowia i pomocy społecznej;
- Zachowanie i upowszechnienie dziedzictwa kulturowego materialnego i niematerialnego;
- Rozwój infrastruktury (instytucji) kultury, e-kultury oraz oferty uwzględniającej zagadnienia różnorodności kulturowej i dialogu obywatelskiego;
- Realizacja kompleksowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych;
- Rozwój infrastruktury transportu zbiorowego (liniowej i węzłowej);
- Tabor niskoemisyjny, w tym zeroemisyjny;
- Taryfowa, biletowa i organizacyjna integracja transportu publicznego;
- Moderowanie popytu w indywidualnym transporcie samochodowym;
- Rozwój współdzielonych środków transportu;

- Kompleksowa oferta wsparcia sfery B+R oraz komercjalizacji rozwiązań B+R;
 - Umiędzynarodowienie uczelni oraz wzmacnianie współpracy pomiędzy uczelniami w regionie;
 - Kompleksowa oferta wsparcia dla inwestorów (nowych i obecnych w regionie);
 - Rozwój kształcenia ustawicznego dostosowanego do potrzeb regionalnej gospodarki (w szczególności ISP oraz branż kluczowych dla gospodarki regionu);
 - Poprawa dostępności i jakości oferty zorganizowanych form opieki nad dziećmi do lat 3;
 - Poprawa jakości, kompleksowości i dostępności oferty czasu wolnego, w tym turystycznej, sportowej i kulturalnej dla mieszkańców i turystów;
 - Zapewnienie efektywnego multimodalnego dostępu do portów w Gdańsku i w Gdyni oraz do kluczowych centrów logistycznych w regionie.
3. Ponadregionalne pasma rozwojowe, których potencjał związany jest w szczególności z przebiegiem infrastruktury sieci TEN-T i TEN-E, w których rozwój zachodzić będzie węzłowo, w tym:
- (...)
- b) Północne pasmo rozwojowe, związane z przebiegiem infrastruktury korytarza infrastrukturalnego *północnego* i obejmujące: drogi nr 6 (Gdańsk-Szczecin), nr 7 (Gdańsk-Warszawa), linie kolejowe nr 9 (Gdynia Główna-Warszawa Wschodnia) i nr 202 (Gdańsk Główny-Stargard) oraz drogę wodną Szkarpały i systemy krajowej sieci przesyłowej elektroenergetycznej oraz gazociąg wysokiego ciśnienia prowadzący z terminalu regazyfikacyjnego w Świnoujściu, będące obszarem rozwoju aktywności gospodarczej związanej z logistyką, przetwórstwem rolno-spożywczym oraz produkcją i serwisem urządzeń OZE, zwłaszcza morskiej energetyki wiatrowej w portach morskich (np. Ustka, Łeba, Władysławowo).

Zakres działań w ramach kluczowej interwencji obejmuje:

- Rozwój efektywnych, energooszczędnych oraz inteligentnych systemów zarządzania, dystrybucji, magazynowania i przesyłu energii;
- Rozbudowa szerokopasmowej infrastruktury dostępowej (ostatniej mili);
- Rozwój sieci dróg;
- Poprawa bezpieczeństwa ruchu drogowego;
- Rozwój infrastruktury transportu zbiorowego (liniowej i węzłowej);
- Rozwój infrastruktury elektromobilności i paliw alternatywnych;
- Wzmacnianie zdolności adaptacyjnych przedsiębiorstw do zmiennych warunków rynkowych i technologicznych;
- Kompleksowa oferta wsparcia dla inwestorów (nowych i obecnych w regionie);
- Zapewnienie efektywnego multimodalnego dostępu do portów w Gdańsku i w Gdyni oraz do kluczowych centrów logistycznych w regionie;
- Zwiększenie roli pomorskich centrów logistycznych oraz powierzchni magazynowej;
- Efektywne powiązanie regionalnej i metropolitalnej sieci transportowej z siecią krajową oraz TEN-T;

4. Strefy wielofunkcyjne – przede wszystkim obejmujące obszary wiejskie i małe miasta, które z uwagi na specyfikę położenia geograficznego oraz relacje funkcjonalno-przestrzenne są obszarami funkcjonalnymi o zróżnicowanych uwarunkowaniach rozwojowych, odmiennych potencjałach i specyficznych barierach; należą do nich obszary:

a) szczególnego zjawiska w skali makroregionalnej: Strefa Przybrzeżna, Żuławy.

Zakres działań w ramach kluczowej interwencji obejmuje:

- Adaptacja do zmian klimatu oraz wzrost odporności na negatywne skutki zmian klimatu, w szczególności: zabezpieczenie przed powodzią i suszą, w tym ochrona terenów naturalnej retencji wodnej, zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych oraz rozwój błękitno-zielonej infrastruktury;
- Ochrona i poprawa stanu zasobów przyrodniczo-krajobrazowych oraz różnorodności biologicznej, a także rozwój terenów zieleni;
- Zapobieganie powstawaniu odpadów, ponowne użycie oraz maksymalizacja skali recyklingu odpadów;
- Zapewnienie wody pitnej dobrej jakości oraz rozwój i unowocześnianie gospodarki ściekowej i osadowej w sektorze komunalnym;
- Doskonalenie narzędzi monitorowania stanu środowiska, zagrożeń naturalnych i szybkiego alarmowania;
- Redukcja presji działalności gospodarczej i sieci osadniczej na środowisko;
- Rozwój OZE, m.in. poprzez wzmacnianie energetyki obywatelskiej, w tym w połączeniu z likwidacją źródeł tzw. niskiej emisji, a także tworzenie wysp energetycznych, klastrów energii oraz spółdzielni energetycznych;
- Poprawa jakości powietrza, w tym eliminacja smogu poprzez rozwój gospodarki niskoemisyjnej w sektorze publicznym, mieszkalnictwie, energetyce (kogeneracja wraz z miejskimi systemami ciepłowniczymi oraz usługi zapewniania komfortu termicznego w budynkach) oraz przedsiębiorstwach;
- Poprawa dostępności i jakości oferty edukacji przedszkolnej;
- Rozwój edukacji regionalnej i etnicznej;
- Zachowanie i upowszechnienie dziedzictwa kulturowego materialnego i niematerialnego;
- Rozwój infrastruktury (instytucji) kultury, e-kultury oraz oferty uwzględniającej zagadnienia różnorodności kulturowej i dialogu obywatelskiego;
- Realizacja kompleksowych przedsięwzięć rewitalizacyjnych;
- Rozwój sieci dróg;
- Rozwój infrastruktury transportu zbiorowego (liniowej i węzłowej);
- Wzmacnianie zdolności adaptacyjnych przedsiębiorstw do zmiennych warunków rynkowych i technologicznych;
- Kompleksowa oferta wsparcia dla inwestorów (nowych i obecnych w regionie);
- Rozwój kształcenia ustawicznego dostosowanego do potrzeb regionalnej gospodarki (w szczególności ISP oraz branż kluczowych dla gospodarki regionu);

- Poprawa jakości, kompleksowości i dostępności oferty czasu wolnego, w tym turystycznej, sportowej i kulturalnej dla mieszkańców i turystów.

11. OBSZARY STRATEGICZNEJ INTERWENCJI KLUCZOWE DLA GMINY

W przedmiotowej Strategii nie zdefiniowano obszarów strategicznej interwencji kluczowych dla Gminy Nowy Dwór Gdański.

12. ZGODNOŚĆ STRATEGII Z AKTAMI PRAWNYMI I DOKUMENTAMI STRATEGICZNYMI NA POZIOMIE LOKALNYM, REGIONALNYM I KRAJOWYM

Planowanie strategiczne na poziomie gminy wymaga, aby dokument strategiczny był zgodny z obowiązującymi aktami prawa krajowego oraz Unii Europejskiej oraz aby nie wykluczał się z założeniami dokumentów regionalnych i krajowych.

Cele strategiczne oraz cele operacyjne ujęte w Strategii Rozwoju Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2021-2030 odnoszą się do zidentyfikowanych problemów mieszkańców na obszarze gminy oraz są spójne z dokumentami strategicznymi o randze wojewódzkiej oraz krajowej. Wśród dokumentów zgodnych z dokumentem strategicznym Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2021-2030 o randze krajowej wyszczególnić należy Strategię Rozwoju Regionalnego 2030, Koncepcję Zagospodarowania Kraju 2030 oraz Strategię na rzecz Rozwoju Regionalnego.

W Strategii Rozwoju Województwa Pomorskiego do roku 2030 wyznaczono następujące cele strategiczne:

CEL STRATEGICZNY 1. TRWAŁE BEZPIECZEŃSTWO

CEL STRATEGICZNY 2. OTWARTA WSPÓLNOTA REGIONALNA

CEL STRATEGICZNY 3. ODPORNA GOSPODARKA

Poniższa tabela przedstawia spójność celów strategicznych i operacyjnych określonych w Strategii Rozwoju Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2021-2030 ze Strategią Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030.

Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego 2030	Strategia Rozwoju Gminy Nowy Dwór Gdański 2021-2030
CEL STRATEGICZNY I. TRWAŁE BEZPIECZEŃSTWO	
Cel operacyjny 1.1 Bezpieczeństwo środowiskowe	Cel operacyjny 2.2 Cel operacyjny 3.3 Cel operacyjny 3.4
Cel operacyjny 1.2 Bezpieczeństwo energetyczne	Cel operacyjny 2.2 Cel operacyjny 3.3 Cel operacyjny 3.4
Cel operacyjny 1.3 Bezpieczeństwo zdrowotne	Cel operacyjny 1.2
Cel operacyjny 1.4 Bezpieczeństwo cyfrowe	Cel operacyjny 3.4
CEL STRATEGICZNY 2. OTWARTA WSPÓLNOTA REGIONALNA	
Cel operacyjny 2.1 Fundamenty edukacji	Cel operacyjny 1.1
Cel operacyjny 2.2 Wrażliwość społeczna	Cel operacyjny 1.3 Cel operacyjny 1.4 Cel operacyjny 1.5
Cel operacyjny 2.3 Kapitał społeczny	Cel operacyjny 3.4
Cel operacyjny 2.4 Mobilność	Cel operacyjny 2.2 Cel operacyjny 2.3 Cel operacyjny 3.1
CEL STRATEGICZNY 3. ODPORNA GOSPODARKA	
Cel operacyjny 3.1 Pozycja konkurencyjna	Cel operacyjny 2.1
Cel operacyjny 3.2 Rynek pracy	Cel operacyjny 2.1
Cel operacyjny 3.3 Oferta turystyczna i czasu wolnego	Cel operacyjny 2.3 Cel operacyjny 3.2
Cel operacyjny 3.4 Integracja z globalnym systemem transportowym	Cel operacyjny 3.1

Jak wspomniano powyżej Strategia Rozwoju Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2021-2030 jest również spójna z dokumentami strategicznymi na poziomie krajowym, do których należy Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030. Główny cel Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030 to „efektywne wykorzystanie endogenicznych potencjałów terytoriów i ich specjalizacji dla osiągnięcia zrównoważonego rozwoju kraju, co tworzyć będzie warunki do wzrostu dochodów mieszkańców Polski przy jednoczesnym osiągnięciu spójności w wymiarze

społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym”. Cel główny Polityki Regionalnej do roku 2030 realizowany będzie w oparciu o uzupełniające się cele szczegółowe:
Cel 1. Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym

1.1. Wzmacnianie szans rozwojowych obszarów słabszych gospodarczo- wschodnia Polska oraz obszary zagrożone trwałą marginalizacją

1.4. Przeciwdziałanie kryzysom na obszarach zdegradowanych

1.5. Rozwój infrastruktury wspierającej dostarczanie usług publicznych i podnoszącej atrakcyjność inwestycyjną obszarów

Cel 2. Wzmacnianie regionalnych przewag konkurencyjnych

2.1. Rozwój kapitału ludzkiego i społecznego

2.2. Wspieranie przedsiębiorczości na szczeblu regionalnym i lokalnym

2.3. Innowacyjny rozwój regionu i doskonalenie podejścia opartego na Regionalnych Inteligentnych Specjalizacjach

Cel 3. Podniesienie jakości zarządzania i wdrażania polityk ukierunkowanych terytorialnie

3.2 Wzmacnianie współpracy i zintegrowanego podejścia do rozwoju na poziomie lokalnym, regionalnym i Ponadregionalnym

Strategia Rozwoju Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2021-2030 jest również zgodna ze Strategią Rozwoju Powiatu Nowodworskiego na lata 2014-2024. Strategia powiatowa wyznacza 3 obszary strategiczne: kapitał gospodarczy, kapitał ludzki i społeczny oraz kapitał przestrzenny i infrastrukturalny. W każdym z tych celów operacyjnych zostały wyznaczone cele strategiczne, które są spójne z zapisami Strategii Rozwoju Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2021-2030.

Strategia rozwoju musi również być zgodna z zasadami wyznaczonymi w politykach horyzontalnych z uwagi na planowane pozyskiwanie środków na dofinansowanie projektów ze środków pomocowych UE. Poniżej dokonano charakterystyki wpływu realizacji Strategii Rozwoju Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2021-2030 na kwestie polityk horyzontalnych w zakresie:

1. Polityki ochrony środowiska – której projekty realizowane z dofinansowaniem z funduszy strukturalnych UE powinny przyczyniać się do poprawy stanu środowiska naturalnego. W tym zakresie założone działania w ramach strategii będą uwzględniały kwestie związane z ochroną środowiska, a projekty w ramach strategii będą realizowane zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju uwzględniając kwestie ochrony środowiska i zachowania jego walorów dla przyszłych pokoleń. W ramach strategii będą realizowane projekty ukierunkowane wprost na poprawę stanu środowiska naturalnego, a pozostałe typy działań będą realizowane z uwzględnieniem zasad zrównoważonego rozwoju.
2. Polityki równych szans – Państwa członkowskie UE są zobowiązane do funkcjonowania w oparciu o przepisy zapobiegające dyskryminacji ze względu na płeć dlatego działania

podejmowane przez Wspólnotę Europejską mają na celu wspieranie równości szans kobiet i mężczyzn na rynku pracy oraz zapobieganie powstawaniu problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem kobiet. Strategia Rozwoju Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2021-2030 na poziomie jej wdrażania oraz realizacji będzie dostępna dla wszystkich mieszkańców gminy bez względu na płeć, rasę, status społeczny, religię czy orientację seksualną.

3. Polityki zatrudnienia – której głównym założeniem jest generowanie nowych miejsc pracy, dlatego realizacja przedmiotowej Strategii na poziomie jej celów, przedsięwzięć i zakładanych efektów zwraca uwagę na wzrost gospodarczy gminy. Przyczyni się to do tworzenia nowych miejsc pracy oraz na obniżenie bezrobocia na terenie gminy. Działania ujęte w przedmiotowej Strategii będą miały wpływ na wzrost poziomu zatrudnienia w gminie w ujęciu krótkofalowym oraz długofalowym.
4. Polityki rozwoju społeczeństwa informacyjnego – której priorytetowym działaniem jest budowanie społeczeństwa informacyjnego i jego rozwój, a projekty realizowane z udziałem dofinansowania z funduszy strukturalnych powinny przyczyniać się do rozwoju społeczeństwa informacyjnego. W Strategii zostały ujęte działania służące poprawie dostępu do Internetu szerokopasmowego oraz rozwój usług e-administracji.
5. Polityki Energetyczna Polski 2040 – która stanowi wizję strategii Polski w zakresie transformacji energetycznej, tworząc oś dla programowania środków unijnych związanych z sektorem energii jak i realizacji potrzeb gospodarczych wynikających z osłabienia gospodarki pandemią COVID-19.

Z uwagi na położenie Gminy Nowy Dwór Gdański na obszarze dorzecza Wisły przeanalizowano zapisy Strategii Rozwoju Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2021-2030 z dokumentami planistycznymi gospodarki wodnej tj. z Planem gospodarowania wodami² oraz Planem Zarządzania Ryzykiem Powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły³⁴.

Ponadto Strategia Rozwoju Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2021-2030 uwzględnia zapisy:

- Planu zagospodarowania przestrzennego województwa pomorskiego 2030, który stanowi Załącznik nr 1 do uchwały Nr 318/XXX/16 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 29 grudnia 2016 r. w zakresie ustaleń, wytycznych i rekomendacji odnoszących się do Gminy Nowy Dwór Gdański.
- Programu ochrony powietrza (Uchwała Sejmiku Województwa Pomorskiego nr 158/XIII/15 z dnia 26 października 2015 r. oraz Uchwałą Nr 308/XXIV/20 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 28 września 2020 r. Gmina znajduje się w Strefie pomorskiej (kod strefy PL2202) oraz posiada kod obszaru (zgodnie z rozporządzeniem) nr Pm18sPmB(a)Pa27. W związku z zapisami powyższych dokumentów w strategii

² Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (Dz.U. 2016 poz. 1911)

³ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. w sprawie przyjęcia Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły (Dz.U. 2016 poz. 1841)

Programy ochrony środowiska przed hałasem (Uchwała Nr 89/VIII/19 oraz Uchwała Nr 92/VIII/19 Sejmiku Województwa z dnia 25 kwietnia 2019 r.).

- Uchwały Nr 309/XXIV/20 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 28 września 2020 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze miast województwa pomorskiego, z wyłączeniem Gminy Miasta Sopotu, ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw.
- Uchwały Nr 310/XXIV/20 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 28 września 2020 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa pomorskiego, z wyłączeniem Gminy Miasta Sopotu i obszaru miast, ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw.
- Uchwały Zarządu Województwa Pomorskiego Nr 586/162/20 z dnia 9 lipca 2020 r. w sprawie przyjęcia planu rozwoju sieci dróg wojewódzkich województwa pomorskiego. Droga nr 502 ujęta jest w omawianym dokumencie w celu 1.1. Przebudowa i rozbudowa dróg wojewódzkich powiązanych z węzłami sieci TEN-T jako potencjalne zadanie realizacyjne oraz w działaniu 2.1. Przebudowa, rozbudowa i budowa odcinków dróg wojewódzkich w zakresie przebudowy i rozbudowy odcinków dróg - priorytet I drogi regionalne podstawowe W1).
- Aktualizacji projektu założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe w perspektywie do 2030 r. dla Gminy Nowy Dwór Gdański, który został zaktualizowany w 2019 r.
- Uchwały Sejmiku Województwa Pomorskiego Nr 788/XXXVII/14 z dnia 24 lutego 2014 r. w sprawie przyjęcia „Planu zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego dla Województwa Pomorskiego”. W dokumencie uwzględnione zostały podstawowe linie autobusowe przyjęte jako linie transportowe użyteczności publicznej w województwie pomorskim, które przebiegają przez Nowy Dwór Gdański.

Zgodność Strategii Rozwoju Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2021-2030 przeanalizowano również z aktami prawnymi, które dotyczą funkcjonowania gminy: oświata, prowadzenie działalności gospodarczej, ochrona zdrowia, bezpieczeństwo publiczne, ochrona środowiska, gospodarka komunalna itp.

Planowanie strategiczne wymaga, aby strategia była zgodna i nie wykazywała sprzecznych zapisów z innymi dokumentami strategicznymi wyższego szczebla, dlatego w trakcie planowania celów i kierunków określonych w Strategii Rozwoju Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2021-2030 uwzględniono z założeniami obecnie istniejących dokumentów strategicznych na poziomie lokalnym, regionalnym i krajowym tak, aby przyjęte założenia wpisywały się w kierunki rozwoju w skali makro i były z sobą wzajemnie spójne. Tym samym Strategia Rozwoju Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2021-2030 jest we wszystkich aspektach zgodna z przyjętymi kierunkami rozwoju przedstawionymi w strategiach powiatu, regionu czy kraju.

Biorąc pod uwagę zapisy powyższego rozdziału należy wskazać, że przedstawiona Strategia Rozwoju Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2021-2030 jest w pełni zgodna z aktami

prawnymi zarówno na poziomie lokalnym, krajowym, jak i Unii Europejskiej.

13. SYSTEM WDRAŻANIA, MONITOROWANIA, EWALUACJI I AKTUALIZACJI STRATEGII ROZWOJU

13.1. SYSTEM WDRAŻANIA STRATEGII ORAZ WYTYCZNE DO SPORZĄDZANIA DOKUMENTÓW WYKONAWCZYCH

Instytucją zarządzającą wdrażaniem Strategii Rozwoju Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2021 – 2030 będzie powołany przez Burmistrza Nowego Dworu Gdańskiego Zespół Zadaniowy ds. realizacji strategii składający się z pracowników Urzędu Miejskiego w Nowym Dworze Gdańskim. Ważnym elementem wdrażania strategii będzie zapoznanie się pracowników Urzędu Miejskiego w Nowym Dworze Gdańskim oraz jednostek organizacyjnych z przedmiotowym dokumentem.

Do zadań Zespołu będzie należeć w szczególności.

- realizacja przypisanych zadań i projektów;
- ewaluacja i monitorowanie procesu realizacji zadań określonych w strategii;
- kreowanie i przyjmowanie propozycji nowych zadań;
- koordynacja procesu jej aktualizacji we współpracy z Radą Miejską w Nowym Dworze Gdańskim;
- poszukiwanie pozabudżetowych źródeł finansowania dla projektów;
- działania w zakresie promocji strategii.

Odpowiedzialność za prawidłowe wdrażanie i monitorowanie będzie spoczywał na Referacie Strategii i Rozwoju Urzędu Miejskiego w Nowym Dworze Gdańskim (RSR).

Kluczową rolę w zakresie wdrażania strategii odgrywać będzie Burmistrz Nowego Dworu Gdańskiego, który będzie koordynatorem podejmowanych działań.

Strategia Rozwoju Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2021-2030 zawiera działania, za realizację których odpowiada nie tylko Urząd Miejski w Nowym Dworze Gdańskim i jego jednostki organizacyjne, ale również instytucje, organizacje pozarządowe i sektor prywatny. Wynika to z założenia, że kierunki interwencji zapisane w strategii wynikają ze zdiagnozowanych potrzeb mieszkańców i problemów, a nie jedynie z obowiązków wynikających z ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t. j. Dz. U. 2021 poz. 1372).

Ważnym elementem realizacji Strategii jest współpraca i współdziałanie pomiędzy wszystkimi zainteresowanymi oraz sektorami (społecznym, gospodarczym i publicznym). Współpraca ta pozwoli na dotarcie do jak największej liczby odbiorców ze względu na aktywność stowarzyszeń i fundacji działających nie tylko w mieście, ale również na terenach wiejskich. Przy wdrażaniu strategii gmina będzie dbała o dobrą współpracę również z innymi jednostkami samorządu terytorialnego oraz administracją rządową. Dodatkowo gmina będzie czynnie uczestniczyć w konsultacjach strategii innych podmiotów z jej otoczenia (np. gmin ościennych, stowarzyszeń działających w partnerstwie trójsektorowym).

W okresie realizacji Strategii Rozwoju Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2021-2030 aktualizacji będą wymagały również dokumenty takie jak m.in.: strategia rozwiązywania problemów alkoholowych, studium oraz plany zagospodarowania przestrzennego, program przeciwdziałania przemocy w rodzinie, program ochrony środowiska, plan gospodarki niskoemisyjnej, program opieki nad zabytkami czy programy jednoroczne. Dodatkowo w razie zaistnienia potrzeby zostanie zaktualizowane studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz zostanie sporządzona ocena aktualności miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Strategia Rozwoju Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2021-2030 będzie wdrażana przy wykorzystaniu zróżnicowanych instrumentów, obejmujących narzędzia programowe i finansowe, których zakres przedmiotowy oraz kierunki wydatkowania środków podlegają bezpośredniej kontroli ze strony organów samorządu.

13.2. MONITORING, EWALUACJA I AKTUALIZACJA STRATEGII

Przy skutecznym i efektywnym wdrażaniu Strategii Rozwoju Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2021-2030 niezbędna będzie wiedza na temat postępów osiągniętych w zakresie jej realizacji i reagowanie na pojawiające się różnice pomiędzy przyjętymi założeniami a uzyskanymi efektami.

Sprawozdawczość na potrzeby monitoringu i ewaluacji będzie realizowana w okresach rocznych, w oparciu o analizę wskaźnikową na podstawie danych pochodzących z referatów Urzędu Miejskiego w Nowym Dworze Gdańskim oraz jednostek organizacyjnych, a także informacji statystyki publicznej generowanej przez Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego. Analiza powinna uwzględniać mierniki przypisane do każdego z celów operacyjnych zdefiniowanych w ramach Strategii Rozwoju Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2021-2030 w odniesieniu do roku bazowego (2019 r.). W przypadku niepożądanych tendencji analiza powinna wskazywać rekomendacje zmierzające do poprawy funkcjonowania systemu wdrażania.

Raport powinien obejmować m.in. przedstawienie aktualnego stanu realizacji poszczególnych zadań i ewentualnych trudności realizacyjnych wraz z propozycją ewentualnych działań naprawczych. Powyższe informacje zostaną umieszczone w corocznym raporcie o stanie gminy o którym mowa w art. 28 aa ustawy z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym⁵.

Monitoring prowadzony będzie w celu zapewnienia ciągłości, prawidłowości i efektywności realizacji Strategii Rozwoju Gminy Nowy Dwór Gdański na lata 2021-2030. Pozwoli to wykryć zagrożenia i ewentualną konieczność modyfikacji planowanych do realizacji zadań lub podmiotów współpracujących przy ich realizacji.

W połowie okresu obowiązywania i wdrażania Strategii Rozwoju Gminy Nowy Dwór Gdański

⁵ Art. 28aa. 1. Wójt co roku do dnia 31 maja przedstawia radzie gminy raport o stanie gminy. 2. Raport obejmuje podsumowanie działalności wójta w roku poprzednim, w szczególności realizację polityk, programów i strategii, uchwał rady gminy i budżetu obywatelskiego.

na lata 2021-2030 tj. w czerwcu 2026 r., oraz po zakończeniu jej realizacji tj. po roku 2030 – dokonana zostanie ewaluacja - ocena interwencji według jej rezultatów.

Celem ewaluacji będzie podnoszenie jakości realizowanych działań poprzez zwiększenie ich skuteczności, efektywności i trwałości. Ewaluacja służyć będzie, w odróżnieniu od sprawozdawczości, usprawnieniu projektów oraz programów. Ewaluacja będzie również próbą odpowiedzi na pytanie, jak można udoskonalić realizowane przedsięwzięcia oraz wprowadzić nowe rozwiązania.

Przy wprowadzaniu zmian do strategii tj. jej aktualizacji oraz wprowadzaniu korekt obowiązywać będzie ten sam tryb co przy uchwalaniu dokumentu strategicznego.

Informacje na temat stanu realizacji Strategii będą przekazywane wszystkim zainteresowanym za pośrednictwem strony internetowej Urzędu Miejskiego w Nowym Dworze Gdańskim oraz podczas spotkań m.in z mieszkańcami, przedsiębiorcami oraz organizacji pozarządowych.